

ЗАКОН О ЈАКИМ АЛКОХОЛНИМ ПИЋИМА

I- ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Предмет)

Овим законом уређују се производња, регистрација, квалитет, заштита географских ознака, декларисање и промет јаких алкохолних пића, надлежности у провођењу овог закона, као и друга питања од значаја за јака алкохолна пића.

Члан 2. (Веза са прописима ЕУ)

Усклађивање одредби овог Закона вршено је са задњом консолидованом верзијом УРЕДБЕ (ЕУ) 2019/787 ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА И ВИЈЕЋА од 17. априла 2019. о дефинирању, описивању, презентирању и означавању јаких алкохолних пића, употреби назива јаких алкохолних пића у презентирању и означавању других прехранбених производа, заштити ознака географског поријекла за јака алкохолна пића, употреби етилног алкохола и дестилата пољопривредног поријекла у алкохолним пићима те стављању изван снаге Уредбе (ЕЗ) бр. 110/2008 (СЛ Л 130, 17.5.2019.), објављеном 25.05.2021. године (02019P0787 — ХР — 25.05.2021 — 001.003 — 1).

Члан 3. (Примјена закона)

- (1) Одредбе овог Закона примјењују се на дестилат пољопривредног поријекла и сва јака алкохолна пића која се налазе на тржишту Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација БиХ) било да су произведена у Федерацији БиХ или изван ње, као и она намијењена за извоз.
- (2) Изузетно, ако земља увозница то захтијева, јака алкохолна пића се могу извозити иако не испуњавају услове квалитете прописане овим законом, на основу договорене извозне квалитете наведене у уговору.
- (3) Одредбе овог Закона се примјењују и на употребу етил алкохола и/или дестилата пољопривредног поријекла у производњи алкохолних пића.

Члан 4. (Значење појединих појмова)

- (1) За потребе овог Закона примјењују се слиједећи појмови:
  - а) “дестилација” је физички процес раздвајања течних супстанци на основу разлике у тачки кључања;
  - б) “дестилат пољопривредног поријекла” је алкохолна течност, добијена алкохолном ферментацијом и дестилацијом пољопривредних сировина, који има карактеристике сировине од које потиче и нема својства етилног алкохола;
  - с) “етил алкохол пољопривредног поријекла” је алкохол произведен редестилацијом са ректификацијом послуже алкохолне ферментације сировина

- пољопривредног поријекла, који се употребљава за производњу јаких алкохолних пића, мацерата, боја, арома и адитива;
- d) “редестилација” је поновна дестилација дестилата са нижим садржајем етанола;
  - e) “ректификација” је узастопна дестилација са циљем добијања етанола што већег степена чистоте;
  - f) “ферментација” је биохемијска трансформација угљених хидрата (моносахарида) у алкохол (етил алкохол);
  - g) “мацерација” је технолошки поступак којим се уз помоћ дестилата или етил алкохола екстрахују ароматични састојци из биљних плодова, цвјетова и листова;
  - h) “заслађивање” је коришћење једног или више слједећих производа у припреми јаких алкохолних пића:
    - 1) полубијели шећер, бијели шећер, екстра бијели шећер, декстроза, фруктоза, глукозни сируп, раствор шећера, раствор инвертног шећера, сируп инвертног шећера, како су дефинисани у важећем пропису о шећерима,
    - 2) ректифицирани концентrirани мошт од грожђа, концентrirани мошт од грожђа, свјежи мошт од грожђа,
    - 3) пржени шећер, који је добијен искључиво контролираним загријавањем сахарозе без додатка база, минералних киселина или других хемијских додатака,
    - 4) мед, како је дефинирано у прописима о меду и другим пчелињим производима,
    - 5) сируп рогача,
    - 6) било који други угљикохидрати који имају исти учинак као производи наведени у тачкама од 1) до 5);
  - i) “мијешање” значи спајање јаког алкохолног пића које припада категорији јаких алкохолних пића из Прилога I овог Закона или ознаци географског поријекла с једним или више:
    - 1) других јаких алкохолних пића која не припадају истој категорији јаких алкохолних пића из Прилога I,
    - 2) дестилатима пољопривредног поријекла;
    - 3) етилним алкохолом пољопривредног поријекла;
  - j) “купажирање” је спајање два или више јаких алкохолних пића исте категорије, која се у свом саставу незнатно разликују у погледу начина производње, употребе различитих уређаја за дестилацију, периода сазријевања или старења, географског подручја производње, под условом да тако произведено јако алкохолно пиће припада истој категорији, као и јако алкохолно пиће прије купажирања;
  - k) “додавање алкохола” значи додавање етил алкохола пољопривредног поријекла и/или дестилата пољопривредног поријекла јаком алкохолном пићу;
  - l) “додавање воде” у производњи јаког алкохолног пића допуштено је под условом да је квалитет воде у складу с важећим прописима о здравственој исправности воде за пиће, те да се додавањем воде не мијењају својства производа, а вода може бити дестилирана, деминерализована, очишћена или омекшана;
  - m) “сазријевање” или “старење” је процес који се одвија у одговарајућим посудама, током којег долази до одређених природних реакција, које јаком алкохолном пићу дају посебна органолептичка својства које раније није имало;
  - n) “ароматизирање” значи додавање арома (дефинисане посебном пропису о аромама), или ароматизованих прехранбених производа у производњи јаких алкохолних пића, једним или

- o) више наведених поступака: додавањем, мацерацијом, алкохолном ферментацијом или дестилацијом алкохола у присутности арома или ароматизованих прехранбених производа или њиховим натапањем у алкохолу;
- p) “*бојење*” значи употребу једне или више боја у производњи јаких алкохолних пића;
- q) “*алкохолна јачина*” је однос између запремине чистог алкохола присутног у производу при температури од 20 °C и укупне запремине тог производа при истој температури, изражено у процентима;
- r) “*количина испарљивих материја*” је количина свих испарљивих материја, осим етил алкохола и метанола, садржаних у јаком алкохолном пићу које се производи искључиво дестилацијом;
- s) “*описивање*” значи изразе који се користе за означавање и презентирање на амбалажи јаког алкохолног пића, на документима који се прилажу приликом пријезова, на комерцијалним исправама, посебно на рачунима и отпремницама, те у оглашавању јаког алкохолног пића;
- t) “*презентирање*” значи изразе који се употребљавају за означавање и на амбалажи, те у оглашавању и продајним промоцијама производа, на сликама или слично те на спремницима, укључујући на боци или затварачу;
- u) “*означавање*” значи свака ријеч, појединости, жиг, заштитни знак, сликовни приказ или симбол који се односи на производ и који се налази на било којој амбалажи, исправи, огласу, етикети, обручу или привјеску који прате или се односе на тај производ;
- v) “*етикета*” значи било која ознака, робна марка, жиг, сликовни или други описни приказ, написан, отиснут, означен, рељефно нанесен или утиснут на или причвршћен за амбалажу или спремник с храном;
- w) “*амбалажа*” значи заштитни омоти, картони, сандуци, спремници и боце који се употребљавају за пријевоз или продају јаких алкохолних пића;
- x) “*оригинално паковање*” је појединачно пуњење, затварање у амбалажу и декларисање јаког алкохолног пића, које се након отварања не може вратити у првобитно стање;
- y) “*продајни назив*” је назив под којим се јако алкохолно пиће ставља у промет;
- z) “*произвођач*” је правно лице и обртник које се бави производњом јаких алкохолних пића, те физичко лице које се бави производњом дестилата пољопривредног поријекла, који су уписани у Регистар произвођача јаких алкохолних пића;
- aa) “*мјесто поријекла*” је мјесто или регија у којој је обављена фаза производног поступка у којој је јако алкохолно пиће добило своја битна карактеристична својства;
- bb) “*производња алкохолних пића*” обухвата све технолошке поступке потребне за добијање алкохолних пића;
- cc) “*произвођачка спецификација*” је документ који сачињава произвођач јаких алкохолних пића на основу којег производи то пиће, те који прилаже уз захтјев за заштиту географског поријекла јаких алкохолних пића;
- dd) “*регистар произвођача*” је база података о произвођачима јаких алкохолних пића;
- ee) “*сложеница*” је комбинација израза наведеног у називу категорије јаких алкохолних пића или ознаке географског поријекла јаког алкохолног пића, од којих потиче сав алкохол у јаком алкохолном пићу, те назива једног или више прехранбених производа, осим алкохолних пића и прехранбених производа који

се употребљавају за производњу тог јаког алкохолног пића, односно придјева изведених из тих назива, и/или израза "ликер или "крем";

- ff) „*алузија*” значи директно или индиректно упућивање на један или више службених назива из категорија јаких алкохолних пића наведених у Прилогу I или на ознаке географског поријекла јаких алкохолних пића, осим упућивања у сложеници или на попису састојака, како су наведени у члану 25. ст. 2., 3. и 4., при описивању, презентирању и означавању:
- 1) прехранбеног производа који није јако алкохолно пиће или
  - 2) јаког алкохолног пића које испуњава захтјеве из категорија од 33. до 40. Прилога I или
  - 3) јаког алкохолног пића које испуњава услове из члана 23. става (3а);
- gg) „*географска ознака*” значи ознаку којом се јако алкохолно пиће идентифицира као пиће поријеклом с државног подручја државе или регије или локалитета на том државном подручју ако се квалитет, углед или друго својство тог јаког алкохолног пића може углавном приписати његовом географском поријеклу;
- hh) „*службени назив*” значи назив под којим се јако алкохолно пиће ставља на тржиште;
- ii) „*генерички назив*” значи назив јаког алкохолног пића који је, иако везан уз мјесто или регију у којима се то јако алкохолно пиће изворно производило или стављало на тржиште, постао уобичајени назив за јако алкохолно пиће.

(2) Граматичка терминологија коришћења мушког или женског рода подразумијева укључивање оба рода у овом закону и прописима донесеним на основу овог закона.

Члан 5. (Дефиниција јаких алкохолних пића)

- (1) У смислу овог закона јако алкохолно пиће је алкохолно пиће које испуњава следеће захтјеве:
- a) намијењено за људску потрошњу;
  - b) има посебна органолептичка својства;
  - c) садржи најмање 15% вол. алкохола.
- (2) Изузетно од става 1. тачка ц) овог члана, јаким алкохолним пићем сматра се и ликер од јаја који има минималну алкохолну јачину 14% вол.
- (3) Јаким алкохолним пићима не сматрају се пића сврстана у царинску тарифу под ознаком 2203, 2204, 2205, 2206 и 2207.

II - ПРОИЗВОДЊА ЈАКИХ АЛКОХОЛНИХ ПИЋА

Члан 6. (Начин производње)

- (1) Јако алкохолно пиће производи се:
- a) директно употребом, засебно или у комбинацији једне од следећих метода:
    - 1) дестилације ферментисаних производа, са или без додавања арома или ароматизованих прехранбених производа,
    - 2) мацерације или сличне прераде материја биљног поријекла у етилном алкохолу пољопривредног поријекла, дестилатима пољопривредног поријекла или јаким алкохолним пићима или њиховом комбинацијом,

3) додавања, засебно или у комбинацији, етилном алкохолу пољопривредног поријекла, дестилатима пољопривредног поријекла или јаким алкохолним пићима: арома, бојила, сладила, те осталих одобрених састојака у складу с важећим прописима, као и других пољопривредних производа или прехранбених производа;

b) додавањем јаком алкохолном пићу, засебно или у комбинацији нешто од следећег:

- 1) других јаких алкохолних пица,
- 2) етил алкохола пољопривредног поријекла,
- 3) дестилатима пољопривредног поријекла,
- 4) других прехранбених производа.

(2) Ако је алкохолном пићу додана вода, која може бити дестилисана, деминерализована, прочишћена пермеацијом или омекшана:

- 1) вода треба бити у складу с прописима о квалитету воде за пиће,
- 2) алкохолна јачина јаког алкохолног пића након додавања воде треба бити у складу са чланом 5., став (1), тачка ц), или одговарајућом категоријом јаких алкохолних пића из Прилога I.

Члан 7.

(Сировине за производњу јаких алкохолних пића)

(1) Јака алкохолна пића могу се производити од властитог, откупљеног и увезеног воћа, дестилата и других сировина и производа пољопривредног поријекла.

(2) Јака алкохолна пића са ознаком заштићеног географског поријекла могу се производити од воћа, дестилата и других сировина и производа пољопривредног поријекла из сопствене производње, или из откупа ових производа од других произвођача.

Члан 8.

(Етил алкохол пољопривредног поријекла)

Етил алкохол пољопривредног поријекла је текућина која испуњава следеће захтјеве:

- a) нема мириса ни укуса, осим по сировинама од којих потиче;
- b) њена минимална алкохолна јачина износи 96,0% вол.;
- c) њен максимални удио остатака не прелази:
  - 1) укупна киселост (изражена као сирћетна киселина): 1,5 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола,
  - 2) естери (изражени као етил ацетат): 1,3 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола,
  - 3) алдехиди (изражени као ацеталдехид): 0,5 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола,
  - 4) виши алкохоли (изражени као 2-метил 1-пропанол): 0,5 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола,
  - 5) метанол: 30 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола,
  - 6) сухи екстракт: 1,5 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола,
  - 7) испарљиве базе које садрже азот (изражене у азоту): 0,1 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола,
  - 8) фурфурал: не може се детектовати.

Члан 9.

(Етил алкохол и дестилати који се употребљавају у јаким алкохолним пићима)

- (1) Етил алкохол и дестилати који се употребљавају у производњи јаких алкохолних пића смију бити искључиво пољопривредног поријекла.
- (2) За разрјеђивање или отапање боја, арома или других одобрених састојака који се употребљавају у производњи алкохолних пића користе се само етил алкохол пољопривредног поријекла, дестилати пољопривредног поријекла или јака алкохолна пића из категорија од 1. до 14. из Прилога I. Тај алкохол који се употребљава за разрјеђивање или отапање боја, арома или других одобрених састојака смије се користити само у количинама које су строго потребне у ту сврху.
- (3) Јака алкохолна пића не смију садржавати алкохол синтетичког поријекла нити неки други алкохол непољопривредног поријекла.

Члан 10.

(Разврставање јаких алкохолних пића)

Јака алкохолна пића разврставају се на:

- a) Категорије јаких алкохолних пића, према дефиницијама утврђеним у Прилогу I, који чини саставни дио овог закона;
- b) Остала јака алкохолна пића која не задовољавају критерије категорија Прилога I из тачке a) овог члана.

Члан 11.

(Опште одредбе категорија јаких алкохолних пића)

- (1) Не доводећи у питање посебна правила утврђена за сваку од категорија јаких алкохолних пића од 1. до 14. у Прилогу I, јака алкохолна пића из тих категорија:
  - a) произведена су алкохолном ферментацијом и дестилацијом искључиво сировина, које су у смислу одређених дефиниција предвиђене за поједино јако алкохолно пиће из Прилога I;
  - b) су без додатка разријеђеног или неразријеђеног алкохола;
  - c) нису ароматизована;
  - d) бојена су само карамелом, само као средством за поправљање боје;
  - e) нису заслађена, осим у случају како би се заокружио коначан укус производа у количини која не прелази прагове утврђене за сваку категорију у Прилогу I;
  - f) не садржавају додатке, осим цијелих непрерађених дијелова сировина из којих се тај алкохол добија, и који се углавном користе у декоративне сврхе.
- (2) Не доводећи у питање посебна правила утврђена за сваку од категорија јаких алкохолних пића од 15. до 44. из Прилога I, јака алкохолна пића из тих категорија могу:
  - a) бити произведена од било које пољопривредне сировине;
  - b) имати додан алкохол;
  - c) садржавати ароматичне твари, природне ароматичне твари и ароматизоване прехранбене производе;
  - d) бити обојена;
  - e) бити заслађена.

(3) Не доводећи у питање посебна правила утврђена у Прилогу II јака алкохолна пића која не задовољавају правила утврђена за сваку од категорија наведених у Прилога I могу:

- a) бити произведена од било које пољопривредне сировине или од било којих прехранбених производа или обоје;
- b) имати додан алкохол;
- c) бити ароматизована;
- d) бити обојена;
- e) бити заслађена.

III – РЕГИСТРАЦИЈА ПРОИЗВОЂАЧА ЈАКИХ АЛКОХОЛНИХ ПИЋА

Члан 12.

(Регистар произвођача јаких алкохолних пића)

(1) Производњом јаких алкохолних пића ради стављања у промет може се бавити правно лице и обртник (у даљем тексту: произвођач), који је уписан у Регистар пословних субјеката/правних лица, односно, Обртни регистар, у складу с посебним прописима и уписан у Регистар произвођача јаких алкохолних пића (у даљем тексту: Регистар).

(2) Производњом дестилата пољопривредног поријекла може се бавити и физичко лице које је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава и Регистар.

(3) Обавезу уписа у Регистар има и онај произвођач који јако алкохолно пиће производи за властите потребе (у даљем тексту: произвођач за властите потребе) и то ако произведена количина прелази 40 литара чистог алкохола годишње по домаћинству, односно 100 литара јаког алкохолног пића у току године.

(4) Произвођач се уписује у Регистар уколико испуњава услове у погледу објеката, просторија, опреме и уређаја, као и у погледу стручног кадра.

(5) Произвођач може да врши и услужну дестилацију преврелог кљука, односно редестилацију којом добија дестилат пољопривредног поријекла.

(6) Федерални министар пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: Министар) доноси Правилник о начину подношења захтјева за упис у Регистар, потребној документацији, условима из става (4) овог члана, садржају и начину вођења Регистра, те брисању из Регистра.

Члан 13.

(Упис у Регистар)

(1) Упис у Регистар се врши на основу захтјева произвођача који подноси градском/општинском органу надлежном за послове пољопривреде (у даљем тексту: градски/општински орган).

(2) Рјешење о упису у Регистар доноси градски/општински орган.

(3) Примјерак рјешења из става (2) овог члана градски/општински орган доставља кантоналном министарству надлежном за послове пољопривреде (у даљем тексту: кантонално министарство) и Федералном министарству пољопривреде, водопривреде и шумарства (у даљем тексту: Федерално министарство), те федералној и кантоналним управама за инспекцијске послове.

Члан 14.
(Брисање из Регистра)

- (1) Произвођач се брише из Регистра произвођача ако:
  - a) донесе одлуку о престанку обављања дјелатности;
  - b) је правноснажном одлуком суда изречена забрана обављања дјелатности;
  - c) престане да испуњава услове прописане овим законом и подзаконским прописима, што у поступку инспекцијског надзора утврђује надлежна инспекција.
- (2) Градски/општински орган доноси рјешење о брисању из Регистра, против којег се може изјавити жалба кантоналном министарству, осам дана од пријема рјешења.
- (3) Примјерак рјешења из става (2) овог члана градски/општински орган доставља кантоналном и Федералном министарству и надлежној инспекцији.

Члан 15.
(Евиденција о производњи и промету)

- (1) Произвођач је дужан да води евиденцију о производњи и промету јаких алкохолних пића.
- (2) Евиденција из става (1) овог члана садржи податке о врсти и количини употријебљене сировине, количину преврелог кљука и добијеног дестилата пољопривредног поријекла, количини и продајном називу произведеног алкохолног пића.
- (3) Произвођач је дужан да документацију којом се потврђују подаци у евиденцији (нпр. улази робе, фактуре за купљену робу, фактуре за продату робу и сл.), из ст. (1) и (2) овог члана, чува за свако произведено јако алкохолно пиће најмање три године, рачунајући од дана у години у којој је продата посљедња количина одређеног јаког алкохолног пића.

Члан 16.
(Подрумска евиденција)

- (1) Произвођач је дужан да води подрумску евиденцију која подразумијева да:
  - a) обиљежи сваку посуду са сировином и јаким алкохолним пићем у објекту за производњу;
  - b) обиљежи сваку посуду у којој се налази дестилат пољопривредног поријекла и јако алкохолно пиће у ринфузном стању према врсти и намјени и да на њој назначи количину, годину производње и садржај алкохола у % вол.;
  - c) обиљежи посуде у којима се одвија сазријевање или старење јаког алкохолног пића, током кога долази до одређених природних реакција, које јаком алкохолном пићу дају органолептичке особине које раније није имало;
  - d) обиљежи посуду са дестилатом и јаким алкохолним пићем које је потребно дорадити или прерадити, са навођењем недостатака у односу на прописани квалитет;
  - e) обиљежи посуде са јаким алкохолним пићем које не одговарају прописаном квалитету, а намијењене су извозу.
- (2) Произвођач који врши услужну дестилацију преврелог кљука, односно редестилацију којом добија дестилат пољопривредног поријекла, дужан је да евидентира у подрумској евиденцији количину преврелог кљука и добијеног дестилата пољопривредног поријекла.

- (3) Старост јаког алкохолног пића које је сазријевало одређује се према старости најмлађег додатог алкохолног састојка;
- (4) Подрумарска евиденција води се у писаној или у електронској форми.
- (5) Министар доноси Правилник о садржају и начину вођења евиденција из чл. 15. и 16. овог закона.

IV КВАЛИТЕТ ЈАКИХ АЛКОХОЛНИХ ПИЋА

Члан 17. (Квалитет)

- (1) Јака алкохолна пића морају у производњи и промету, у погледу квалитета, да испуњавају услове прописане овим законом и прописима донесеним на основу њега.
- (2) За квалитет јаких алкохолних пића одговоран је произвођач, односно увозник.
- (3) Уколико је јако алкохолно пиће произвео један а пунио други произвођач, за квалитет јаког алкохолног пића одговоран је произвођач који је извршио пуњење.
- (4) За квалитет и здравствену исправност дестилата пољопривредног поријекла из става (2) члана 16. одговоран је произвођач који врши услужну дестилацију.

Члан 18. (Контрола квалитета)

- (1) Контролом квалитета утврђује се испуњеност физичких, хемијских и органолептичких својстава јаких алкохолних пића са условима квалитета прописаним овим законом.
- (2) Јака алкохолна пића у промету морају испуњавати услове из става (1) овог члана.
- (3) Контролом квалитета увезених јаких алкохолних пића и дестилата пољопривредног поријекла утврђује се усаглашеност квалитета са одговарајућим документом о квалитету државе извознице, као и усаглашеност квалитета са условима прописаним овим законом.
- (4) Контролу квалитета јаког алкохолног пића и дестилата пољопривредног поријекла врши акредитована и овлаштена лабораторија у складу са важећим прописом о аналитичким методама за јака алкохолна, као и другим валидираним и међународно признатим методама.
- (5) Министар доноси Правилник о контроли квалитета јаких алкохолних пића и условима овлашћивања лабораторија из става (4) овог члана.

Члан 19. (Очување квалитета)

- (1) Јако алкохолно пиће, прије стављања у промет, пуни се и затвара, односно пакује у оригинално паковање које том производу обезбјеђује очување квалитета.
- (2) Јака алкохолна пића не смију се нудити на продају нити стављати на тржиште у спремницима који су опремљени механизмима за затварање покривеним затварачима или фолијом који садрже олово.

V – ОПИСИВАЊЕ, ПРЕЗЕНТИРАЊЕ И ОЗНАЧАВАЊЕ ЈАКИХ АЛКОХОЛНИХ ПИЋА

Члан 20.

(Општа правила за описивање, презентирање и означавање)

- (1) Јака алкохолна пића која се стављају на тржиште морају бити у складу са одредбама овог Закона и посебним прописом којим се уређује означавање хране, осим ако овим Законом није утврђено другачије.
- (2) За означавање јаког алкохолних пића одговоран је произвођач, односно увозник.
- (3) Етикета мора бити лако уочљива, јасна и читка.
- (4) Подаци који се користе на етикети треба да буду написани једним од писама и на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (5) Допуштено је вишејезичко означавање које није у супротности с подацима датим на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (6) Појмови означени курзивом у Прилогу I овог Закона и регистриране географске ознаке не смију се преводити.

Члан 21.

(Службени назив јаких алкохолних пића)

- (1) Назив јаког алкохолног пића је његов службени назив. У описивању, презентирању и означавању јаког алкохолног пића наводи се његов службени назив. Службени назив назначавача се јасно и читљиво на етикети јаког алкохолног пића и не може се замијенити нити промијенити.
- (2) Јако алкохолно пиће које испуњава захтјеве једне од категорије јаких алкохолних пића наведених у Прилогу I као службени назив носи назив те категорије, осим ако та категорија допушта употребу другог службеног назива.
- (3) Јако алкохолно пиће које не испуњава захтјеве утврђене за категорије јаких алкохолних пића наведене у Прилогу I као службени назив мора носити назив „јако алкохолно пиће“.
- (4) Јако алкохолно пиће које испуњава захтјеве за више од једне категорије из Прилога I може се стављати на тржиште под једним или више службених назива наведених за те категорије у Прилогу I.
- (5) Не доводећи у питање ст. (1) и (2) овог члана, службени назив јаког алкохолног пића може се:
  - а) допунити или замијенити ознаком географског поријекла, а у том случају ознака географског поријекла може се надаље допунити било којим изразом који је допуштен спецификацијом релевантног производа, под условом да се тиме не заваљава потрошач и
  - б) замијенити сложеницом која укључује изразе „ликер“ или „крем“ под условом да коначни производ испуњава захтјеве из категорије 33. Прилога I.
- (6) Службени назив јаког алкохолног пића може се допунити:
  - а) називом или географском ознаком утврђеном законима и другим прописима, након њене регистрације, под условом да се тиме потрошач не доводи у заблуду;
  - б) уобичајеним називом којим се описује храна, према потреби и њезина употреба, те је довољно јасан да потрошачи знају њену стварну природу и да је разликују од друге хране с којом би се могла замијенити;

- c) сложеницом или алузијом у складу с чл. 22. и 23. овог Закона;
- d) изразом „купажа”, „купажирање” или „купажирано” ако је пиће купажирано;
- e) изразом „мијешавина”, „мијешано” или „мијешано јако алкохолно пиће” ако је пиће мијешано или
- f) изразом „сухо” или „дру”, осим у случају јаких алкохолних пића која испуњавају захтјеве за категорију 2. Прилога I, не доводећи у питање посебне захтјеве утврђене у категоријама од 20. до 22. из Прилога I, и под условом да то јако алкохолно пиће није заслађено, чак ни ради заокруживања укуса. Одступајући од првог дијела ове тачке, изразом „сухо” или „дру” може се допунити службени назив јаких алкохолних пића која испуњавају захтјеве за категорију 33. и која су стога заслађена.

(7) Не доводећи у питање чл. 22. и 23. те члан 24. ст. (2), (3), (4) и (5), забрањена је употреба службених назива из става (2) овог члана или ознака географског поријекла при описивању, презентирању или означавању било којег пића које не испуњава захтјеве утврђене за одговарајућу категорију из Прилога I или за одговарајућу ознаку географског поријекла. Та се забрана примјењује и када се ти службени називи или ознаке географског поријекла употребљавају заједно с ријечима или изразима као што су „попут”, „врста”, „у стилу”, „произведен”, „арома” или осталим сличним изразима.

(8) Не доводећи у питање члан 23. став (1) у презентирању и означавању арома којима се имитира јако алкохолно пиће или његова употреба у производњи прехранбеног производа који није пиће, може се навести упућивање на службене називе из става 2. овог члана, под условом да је тим службеним називима додан израз „арома” или било који други слични изрази. Ознаке географског поријекла не употребљавају се за описивање таквих арома.

(9) Назив јаког алкохолног пића не може се замијенити заштитним знаком (жигом), називом марке производа или измишљеним називом.

Члан 22. (Сложенице)

(1) При презентирању и означавању алкохолног пића употреба службеног назива утврђеног у категоријама јаких алкохолних пића наведених у Прилогу I или ознаке географског поријекла у сложеници за јака алкохолна пића одобрава се под условом да:

- a) алкохол који се употребљава у производњи алкохолног пића потиче искључиво од јаког алкохолног пића наведеног у сложеници, осим за алкохол који смије бити присутан у аромама, бојилима или другим одобреним састојцима који се употребљавају за производњу тог алкохолног пића и
- b) јако алкохолно пиће није разријеђено тако да му је алкохолна јачина смањена испод минималне јачине наведене у дефиницији за то јако алкохолно пиће.

(2) Не доводећи у питање службене називе из члана 21., изрази „алкохол”, „јаки алкохол”, „пиће”, „јако алкохолно пиће” и „вода” не смију бити дио сложенице којом се описује алкохолно пиће.

(3) Сложенице којима се описује алкохолно пиће:

- a) исписују се једнаким словима истог фонта, величине и боје;
- b) не смију бити прекинуте текстуалним или сликовним елементима који нису њихов саставни дио; и
- c) не смију бити исписане фонтом већим од величине фонта који се употребљава за назив алкохолног пића и

d) у случају јаког алкохолног пића, увијек им се додаје службени назив јаког алкохолног пића, који се наводи у истом видном пољу као и сложеница, осим ако је службени назив замијењен сложеницом у складу с чланом 21. став (5), тачка б).

Члан 23. (Алузије)

(1) У презентирању и означавању прехранбеног производа који није алкохолно пиће, алузија на службене називе наведене у једној или више категорија јаких алкохолних пића из Прилога I или једној или више ознака географског поријекла за јака алкохолна пића, допушта се под условом да алкохол који се употребљава у производњи тог прехранбеног производа потиче искључиво од јаког алкохолног пића или јаких алкохолних пића која се наводе у алузији, осим алкохола који смије бити присутан у ароматама, бојилима или другим одобреним састојцима који се употребљавају за производњу тог прехранбеног производа.

(2) У презентирању и означавању алкохолних пића која нису јако алкохолно пиће допуштена је алузија на службене називе наведене у једној или више категорија јаких алкохолних пића из Прилога I овог Закона или једној или више ознака географског поријекла за јака алкохолна пића под условом да:

а) додани алкохол потиче искључиво од јаког алкохолног пића или јаких алкохолних пића која

се наводе у алузији и

б) удио сваког алкохолног састојка наводи се барем једном у истом видном пољу као и алузија, силазним редослиједом с обзиром на кориштене количине. Тај омјер мора бити једнак волумном постотку чистог алкохола који он представља у укупном волумном садржају чистог алкохола у коначном производу.

(3) У описивању, презентирању и означавању јаког алкохолног пића које испуњава захтјеве из категорија од 33. до 40. Прилога I допуштена је алузија на службене називе наведене у једној или више категорија јаких алкохолних пића из тог прилога или једној или више ознака географског поријекла за јака алкохолна пића под условом да:

а) додани алкохол потиче искључиво од јаког алкохолног пића или јаких алкохолних пића која се наводе у алузији;

б) удио сваког алкохолног састојка наводи се барем једном у истом видном пољу као и алузија, силазним редослиједом с обзиром на кориштене количине. Тај омјер мора бити једнак волумном постотку чистог алкохола који он представља у укупном волумном садржају чистог алкохола у коначном производу и

с) израз „cream” не може се користити у службеном називу јаког алкохолног пића које испуњава захтјеве из категорија од 33. до 40. Прилога I нити у службеном називу јаког алкохолног пића или јаких алкохолних пића, која се наводе у алузији.

(4) Одступајући од става (1) овог члана, при описивању, презентирању и означавању јаког алкохолног пића које није јако алкохолно пиће које испуњава захтјеве из категорија од 33. до 40. Прилога I допуштена је алузија на службени назив наведен у категорији јаких алкохолних пића из тог прилога или на ознаку географског поријекла за јака алкохолна пића, под следећим условима:

а) јако алкохолно пиће наведено у алузији:

1) употребијено је као једина алкохолна основа за производњу коначног јаког алкохолног пића које испуњава захтјеве из категорије јаких алкохолних пића наведене у Прилогу I,

2) није спајано ни с једним прехранбеним производом који није прехранбени

производ који се употребљава за његову производњу или производњу коначног јаког алкохолног пића у складу с Прилогом I или са спецификацијом релевантног производа и

3) није разријеђено водом тако да је његова алкохолна јачина испод најмање јачине утврђене у одговарајућој категорији јаког алкохолног пића наведеној у Прилогу I или спецификацији производа за ознаку географског поријекла којој припада јако алкохолно пиће наведено у алузији; или

b) јако алкохолно пиће складиштено је током цијелог или дијела раздобља дозријевања у дрвеној бачви која се претходно употребљавала за дозријевање јаког алкохолног пића наведеног у алузији, под следећим условима:

1) дрвена бачва испражњена је од претходног садржаја за категорије јаких алкохолних пића или ознаке географског поријекла за јака алкохолна пића за која је забрањено додавање разријеђеног или неразријеђеног алкохола,

2) алузија се наводи у опису бачве која се употребљава за дозријевање добијеног јаког алкохолног пића,

3) алузија је мање уочљива од службеног назива јаког алкохолног пића или било које сложенице која се употребљава и

4) одступајући од ставка 4. тачке (б), алузија се исписује фонтом који није већи од величине фонта који се употребљава за службени назив јаког алкохолног пића или било коју употријебљену сложеницу.

(5) Алузије из ст. (2), (3) и (4):

a) не смију бити у истом реду као и назив алкохолног пића;

b) исписују се фонтом који је барем двоструко мањи од величине фонта који се употребљава за назив алкохолног пића и, ако се користе сложенице, фонтом који је барем двоструко мањи од величине фонта који се употребљава за сложенице у складу с чланом 22. ставом (3) тачком ц); и

c) у случају алузија у описивању, презентирању и означавању јаких алкохолних пића, увијек им се додаје службени назив јаког алкохолног пића, који се наводи у истом видном пољу као и алузија.

Члан 24.

(Додатна правила о описивању, презентирању и означавању)

(1) Опис, презентирање или означавање јаког алкохолног пића може се односити на сировину која се употребљава за производњу етил алкохола пољопривредног поријекла или дестилата пољопривредног поријекла који се употребљавају у производњи тог јаког алкохолног пића, само ако је тај етил алкохол или тај дестилат добијен искључиво од тих сировина. У том се случају све врсте етил алкохола пољопривредног поријекла или дестилата пољопривредног поријекла наводе се силазним редослиједом према волумној количини чистог алкохола.

(2) Службени називи из члана 21. могу бити уврштени на попис састојака прехранбених производа под условом да је попис у складу с чл. од 18. до 22. Правилника о пружању информација потрошачима о храни ("Службени гласник БиХ", број 68/13).

(3) У случају мјешавине, службени називи једне или више категорија јаких алкохолних пића наведених у Прилогу I или једне или више ознака географског поријекла за јака алкохолна пића, могу се навести само на попису алкохолних састојака који су наведени у истом видном пољу као и службени назив тог јаког алкохолног пића.

У случају мјешавине такођер:

- a) уз попис алкохолних састојака наводи се барем један од израза из члана 21. става (б) тачке (е);
- b) попис алкохолних састојака и пратећи израз налазе се у истом видном пољу као и службени назив мјешавине, исписани једнаким словима у истом фонту и боји те у величини фонта која је најмање упола мања од величине фонта која се употребљава за службени назив;
- c) удио сваког алкохолног састојка с пописа алкохолних састојака барем једанпут се изражава као постотак, силазним редослиједом према употребијелим количинама. Тај омјер мора бити једнак волумном постотку чистог алкохола који он представља у укупном волумном садржају чистог алкохола у мјешавини.

(4) У случају купаже за јако алкохолно пиће наводи се службени назив предвиђен у одговарајућој категорији јаких алкохолних пића из Прилога I. У случају купажа насталих спајањем јаких алкохолних пића која припадају различитим ознакама географског поријекла или спајањем јаких алкохолних пића која припадају ознакама географског поријекла и јаких алкохолних пића која не припадају ниједној ознаци географског поријекла, примјењују се сљедећи услови:

(a) при описивању, презентирању или означавању купаже могу се користити службени називи утврђени у Прилогу I или ознаке географског поријекла које одговарају јаким алкохолним пићима која су купажирана под условом да се ти службени називи налазе:

и. искључиво на попису свих алкохолних састојака садржаних у купажи који се наводе једнаким словима у истом фонту и боји те у величини фонта која је најмање упола мања од величине фонта која се употребљава за службени назив; и

ии. барем једанпут у истом видном пољу као и службени назив купаже;

(b) уз попис алкохолних састојака наводи се барем један од израза из члана 21. става (б) тачке д);

(c) удио сваког алкохолног састојка с пописа алкохолних састојака барем једанпут се изражава као постотак, силазним редослиједом према употребијелим количинама. Тај омјер мора бити једнак волумном постотку чистог алкохола који он представља у укупном волумном садржају чистог алкохола у купажи.

(5) Одступајући од става (3) овог члана, ако мјешавина испуњава захтјеве за једну од категорија јаких алкохолних пића из Прилога I, та мјешавина треба да:

a) носи службени назив одговарајуће категорије;

b) у описивању, презентирању или означавању мјешавине из тачке а) овог става, могу се користити службени називи одређени у Прилогу I или ознаке географског поријекла које одговарају јаким алкохолним пићима која су мијешана, под условом да се ти службени називи налазе:

1) искључиво на попису свих алкохолних састојака које садржи мјешавина, а наводе се једнаким словима истог фонта и боје те величином фонта која није већа од половине величине фонта која се користи за службени назив,

2) барем једанпут у истом видном пољу као и службени назив мјешавине;

c) удио сваког алкохолног састојка с пописа алкохолних састојака, барем једном изрази као постотак, силазним редослиједом према употребијелим количинама а тај омјер мора бити једнак волумном постотку чистог алкохола који он представља у укупном волумном садржају чистог алкохола у мјешавини.

(6) Употребом назива биљних сировина који се употребљавају као службени називи одређених јаких алкохолних пића не доводи се у питање употреба назива тих биљних сировина у презентирању и означавању других прехранбених производа. Називи тих сировина могу се користити у описивању, презентирању или означавању других јаких

алкохолних пића под условом да таква употреба не доводи потрошача у заблуду.

(7) Период дозријевања или старост може се наводити при описивању, презентирању или означавању јаког алкохолног пића само ако се односи на најмлађу алкохолну компоненту тог јаког алкохолног пића.

Члан 25. (Навођење мјеста поријекла)

(1) Када је у опису, презентирању или означавању јаког алкохолног пића наведено његово мјесто поријекла које није ознака географског поријекла или жиг, оно се односи на мјесто или регију у којој је проведена фаза производног поступка у којој је готово јако алкохолно пиће добило своја својства и битна коначна обиљежја.

(2) За јака алкохолна пића није потребно навођење државе или мјеста поријекла главног састојка.

Члан 26. (Опис, представљање и декларисање јаких алкохолних пића са географском ознаком)

(1) Декларација јаког алкохолног пића са географском ознаком мора да садржи број рјешења, односно сертификата којим се дозвољава стављање у промет одређене количине јаког алкохолног пића са географском ознаком, из одређене године производње.

(2) Одредбе става (1) овог члана не односе се на јака алкохолна пића са географском ознаком која се увозе.

(3) Приликом описивања, представљања и декларисања јаког алкохолног пића са географском ознаком, географска ознака се не смије преводити.

VI- ГЕОГРАФСKE OЗНАКЕ

Члан 27. (Географска ознака јаких алкохолних пића)

Географска ознака јаких алкохолних пића (у даљем тексту: географска ознака) у смислу овог закона је ознака која идентификује јако алкохолно пиће које потиче с одређеног подручја, регије или локалитета, при чему се специфични квалитет, углед или друга својства јаког алкохолног пића у суштини могу приписати његовом географском поријеклу.

Члан 28. (Заштита географских ознака)

(1) Ознаке географског поријекла заштићене у складу с овим Законом могу да употребљавају сви “произвођачи” који стављају на тржиште јако алкохолно пиће које је произведено у складу с одговарајућом спецификацијом производа.

(2) Регистриране географске ознаке заштићене су од:

а) сваке директне или индиректне комерцијалне употребе у односу на производе који

нису обухваћени регистрацијом, ако су ти производи упоредиви с јаким алкохолним пићем регистраним са том географском ознаком или ако се таквом употребом регистране географске ознаке искориштава њен углед, па чак ако се ти производи користе и као састојак;

b) сваке злоупотребе, имитације или алузије, чак и када је право поријекло производа наведено или ако је заштићени назив преведен, или му је додан израз као што је "у стилу", "врста", "метода", "како се производи у", "имитација", "арома", "попут", "као", или сличним појмовима, укључујући и када се ти производи користе као састојак;

c) сваке друге лажне ознаке или ознаке која доводи у заблуду потрошача у погледу изворности, поријекла, својства или битних карактеристика производа у описивању, презентирању или означавања производа, која може створити погрешну преоцјбу о поријеклу производа;

d) било којих других поступака којима би се потрошача могло довести у заблуду о правом поријеклу производа.

(3) Генерички назив јаког алкохолног пића не може се регистровати као географска ознака.

Члан 29.

Однос између жига и географске ознаке

(1) Жиг који садржи или се састоји од регистроване географске ознаке не може да се региструје ако би се употребом таквог жига нарушила правна заштита регистроване географске ознаке на неки од начина из члана 28. овог закона.

(2) Не може се регистровати географска ознака идентична или слична раније регистрованом жигу, уколико би такво регистровање, имајући у виду репутацију и дужину употребе таквог жига, могло да доведе потрошаче у заблуду о правом поријеклу, односно квалитету јаког алкохолног пића.

Члан 30.

(Спецификација производа)

(1) Ознака географског поријекла која је заштићена мора бити у складу са спецификацијом производа која укључује најмање:

a) назив који се заштићује као ознака географског поријекла, како се користи у трговини или свакодневном говору, само на језицима који се користе или су се кроз историју користили за опис одређеног производа на одређеном географском подручју на изворном писму и, ако то писмо није латиница, на латиничној транскрипцији;

b) категорију јаког алкохолног пића или израз „јако алкохолно пиће” ако јако алкохолно пиће не испуњава захтјеве утврђене за категорије јаких алкохолних пића из Прилога I;

c) опис својстава јаког алкохолног пића, укључујући, ако је примјерено, сировине од којих је направљено те основних физичких, хемијских и органолептичких својстава производа те специфичних својстава производа у поређењу с јаким алкохолним пићима из исте категорије;

d) дефиницију географског подручја, ограниченог у погледу везе из тачке ф) овог става;

- e) опис методе производње јаког алкохолног пића и, ако је примјерено, аутентичних и непромјенивих локалних метода производње;
- f) детаље којима се утврђује веза између специфичне квалитете, угледа или неког другог својства јаког алкохолног пића и његовог географског поријекла;
- g) називе и адресе тијела надлежног за регистрацију ознаке или, ако је доступно, називе и адресе тијела која провјеравају усклађеност с одредбама спецификације производа;
- h) било која специфична правила означавања предметних ознака географског поријекла.

2) Спецификација производа, по потреби, садржи захтјеве о паковању уз образложење у којем се наводи зашто се паковање мора обавити на одређеном географском подручју, како би се сачувала квалитета или осигурала изворност или контрола.

Члан 31.

(Хомонимне ознаке географског поријекла)

- (1) Назив за који је поднесен захтјев, а који је потпуни или дјеломични хомоним назива који је већ регистрован, региструје се водећи рачуна о локалној и традиционалној употреби, те могућем ризику од забуне.
- (2) Хомоним који доводи потрошача у заблуду тако да вјерује да производи долазе с другог подручја не може се регистровати чак и ако је назив тачан у погледу стварног подручја, регије или мјеста поријекла тих производа.
- (3) Регистрована ознака географског поријекла која је хомоним може се користити уколико у пракси постоји довољна разлика између регистрованог хомонима и назива који је раније уписан у регистар, имајући у виду потребу за једнакоправним односом према произвођачима и да се потрошачи не доводе у заблуду.
- (4) Заштитом ознака географског поријекла јаких алкохолних пића обухваћених чланом 3. овог Закона не доводе се у питање заштићене ознаке географског поријекла и ознаке поријекла других производа.

Члан 32.

(Поступак регистрације географске ознаке)

- (1) Географска ознака мора да буде регистрована да би се употребљавала и да би уживала правну заштиту.
- (2) Поступак за регистрацију географских ознака јаких алкохолних пића покрене се захтјевом за регистрацију који се подноси Агенцији за сигурност хране Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција), у складу са посебним прописом.
- (3) Регистар географских ознака јаких алкохолних пића води Агенција.
- (4) Произвођач који јака алкохолна пића производи у складу са чланом 28. став (1), уписује се у Регистар географских ознака као “овлаштени корисник”.

Члан 33.

(Поступак регистрације на нивоу Европске уније)

- (1) Након што је географска ознака заштићена у Босни и Херцеговини у складу с посебним прописима може се поднијети захтјев за регистрацију географске ознаке на нивоу Европске уније.

(2) Поступак регистрације из ставе (1) овог члана проводи се у складу с прописима Европске уније.

VII - ПРОМЕТ ЈАКИХ АЛКОХОЛНИХ ПИЋА

Члан 34. (Услови за стављање у промет)

- (1) Јако алкохолно пиће које се ставља у промет мора да испуњава услове прописане овим законом и прописима донесеним на основу њега.
- (2) Промет јаких алкохолних пића обухвата и понуду алкохолних пића у угоститељским објектима, на туристичким и сличним манифестацијама, у објектима за производњу јаких алкохолних пића и других врста непосредне понуде крајњем потрошачу.
- (3) Јако алкохолно пиће може да се ставља у промет крајњем потрошачу само у оригиналном паковању.
- (4) Промет јаких алкохолних пића и дестилата пољопривредног поријекла у ринфузном стању је дозвољен само за даљу дораду и прераду.
- (5) Јако алкохолно пиће и дестилат пољопривредног поријекла у промету прати извјештај о контроли квалитета и отпремница која садржи назив и сједиште, односно име и адресу произвођача, количини јаког алкохолног пића у литрима, алкохолној јачини израженој у % вол., као и подацима о називу и сједишту купца, одредишту испоруке и регистарској ознаци пријевозног средства.
- (6) Не сматра се прометом транспорт јаких алкохолних пића и дестилата пољопривредног поријекла ако транспорт врши произвођач за властите потребе.
- (7) Јако алкохолно пиће и дестилат пољопривредног поријекла из става (6) овог члана у транспорту прати извјештај о контроли квалитета и отпремница са подацима о сједишту и називу произвођача, количини јаког алкохолног пића у литрима, алкохолној јачини израженој у % вол., одредишту испоруке и регистарској ознаци пријевозног средства.

Члан 35. (Рјешење за стављање у промет)

- (1) Сва оригинално пакована јака алкохолна пића прије стављања у промет морају имати рјешење за стављање у промет.
- (2) Рјешења за стављање у унутарњи промет доносе кантонална министарства и градски/општински органи и то:
  - а) рјешење за стављање у промет јаких алкохолних пића без заштићеног географског поријекла доносе градски/општински органи на основу захтјева произвођача, извјештаја о квалитету јаких алкохолних пића и тражене количине за стављање у промет;
  - б) рјешење за стављање у промет јаких алкохолних пића са заштићеним географским поријеклом доносе надлежни кантонални органи на основу захтјева произвођача, тражене количине за стављање у промет, те увјерења овлаштене институције о усаглашености производа са произвођачком спецификацијом;
- (3) Рјешења за извоз јаких алкохолних пића доноси Министарство и то:
  - а) рјешење за стављање у промет јаких алкохолних пића без заштићеног географског поријекла на основу захтјева произвођача, извјештаја о квалитету јаких алкохолних пића и тражене количине за стављање у промет;

b) рјешење за стављање у промет јаких алкохолних пића са заштићеним географским поријеклом на основу, захтјева произвођача, тражене количине за стављање у промет, те увјерења овлаштене институције о усаглашености производа са произвођачком спецификацијом.

(4) Рјешење за стављање у промет јаког алкохолног пића доноси се у року од 30 дана од дана достављања захтјева и важи годину дана од дана доношења рјешења.

(5) Након доношења рјешења за стављање у промет јаког алкохолног пића није дозвољено вршити никакве промјене на јаком алкохолном пићу.

Члан 36. (Увоз јаких алкохолних пића)

(1) Јака алкохолна пића која се увозе мора да буду у складу с овим законом и да иста прати документ о квалитету овлаштене институције земље извознице, на којем обавезно морају да буду наведени и слиједећи подаци: назив и сједиште произвођача, земља поријекла, земља извозница, ознака географског поријекла, садржај алкохола изражен у % вол., количина јаког алкохолног пића у литрима, назив и сједиште купца.

(2) Увозник који намјерава да увезено јако алкохолно пиће стави у промет дужан је да прије царинења сваку пошиљку јаког алкохолног пића пријави надлежном инспектору за преглед, ради утврђивања сигурности и квалитета производа.

(3) Увезена јака алкохолна пића могу се ставити у промет за крајњег потрошача само у оригиналном паковању.

(4) Јака алкохолна пића и дестилат пољопривредног поријекла у ринфузи могу да се увозе само за даљу прераду.

(5) Увезена алкохолна пића која се извозе морају на сваком пратећем документу и етикети имати назначену земљу поријекла и не смију се означавати као БиХ производ.

Члан 37. (Извоз)

(1) Јако алкохолно пиће и дестилат пољопривредног поријекла који се извозе морају испуњавати услове прописане овим законом и прописима донесеним на основу њега, осим уколико са страним купцем није уговорен посебан квалитет.

(2) Јако алкохолно пиће са географском ознаком које се извози мора имати и увјерење овлаштене институције о усаглашености производа са произвођачком спецификацијом.

(3) Свака пошиљка јаког алкохолног пића за извоз треба да има сертификат овлаштене институције о квалитету у којем се наводе подаци анализе и оцјене квалитета, ознака географског поријекла (уколико је заштићена), те обавезно и слиједећи подаци: назив и сједиште произвођача, земља поријекла, земља увозница, назив и сједиште купца, количина, садржај алкохола изражен у % вол.

Члан 38. (Забране)

(1) Забрањено је излагање и продаја јаког алкохолног пића у ринфузном стању на сајму, пијаци, другим јавним површинама, угоститељским и др. продајним објектима.

(2) Оригинално паковање јаког алкохолног пића другог произвођача не може се отворати и пиће пунити у другу амбалажу, односно друго оригинално паковање и такво јако алкохолно пиће не може се накнадно декларисати, нити користити декларација другог произвођача.

(3) Забрањено је лицу које производи јако алкохолно пиће и/или дестилат пољопривредног поријекла, за властите потребе, да на пијаци, угоститељском и продајном објекту, као и на сајму излаже, послужије и продаје јако алкохолно пиће, односно дестилат.

(4) Забрањена је продаја јаких алкохолних пића и/или дестилата пољопривредног поријекла који немају рјешење надлежног органа за стављање у промет.

VIII - НАКНАДЕ ТРОШКОВА

Члан 39. (Трошкови поступка)

(1) Подносилац захтјева сноси трошкове следећих поступака:

- a) испуњавање услова у погледу објеката, просторија, опреме и уређаја, као и у погледу стручног кадра (члан 12. став (4));
- b) доношење рјешења о упису у Регистар произвођача јаких алкохолних пића (члан 13.);
- c) доношење рјешења о брисању из Регистра произвођача јаких алкохолних пића (члан 14.);
- d) оцјењивање квалитета јаких алкохолних пића: физичко-хемијско и органолептичко (члан 18.);
- e) доношење рјешења о упису у Регистар географских ознака (члан 32.);
- f) издавање увјерења о усаглашености производа са спецификацијом производа за јака алкохолна пића с географском ознаком (члан 35. став (2) тачка б) и став (3) тачка б));
- g) доношење рјешења о стављању јаких алкохолних пића у промет (члан 35.);
- h) преглед пошилџки приликом увоза јаких алкохолних пића и дестилата пољопривредног поријекла (члан 36. став (2));
- i) преглед пошилџки приликом извоза јаких алкохолних пића и дестилата пољопривредног поријекла и издавање сертификата (члан 37.);
- j) остали трошкови који евентуално буду предвиђени подзаконским прописима проистеклим из овог Закона.

(2) Средства из става (1) овог члана подносилац захтјева уплаћује на одговарајући рачун за уплату јавних средстава органа и институција које воде поступак.

IX НАДЗОР

Члан 40. (Управни надзор)

(1) Федерално министарство врши управни надзор над провођењем овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона који су стављени у надлежност Федерације као и управни надзор над институцијама, установама, федералним и кантоналним

организацијама, овлаштеним институцијама, овлаштеним правним лицима у обављању послова одређених овим Законом, а који представљају вршење јавних овлашћења.

(2) У вршењу надзора над извршавањем послова у вршењу јавних овлашћења из става (1) овог члана, Федерално министарство остварује непосредан увид и контролу у поступању, врши преглед аката и документације које доносе институције, управне организације, овлаштене институције и овлаштена правна лица у вршењу јавних овлашћења, даје инструкције и смјернице за извршавање послова и тражи податке и обавјештења о извршавању послова у вршењу јавних овлашћења.

(3) Федерално министарство врши и надзор над кантоналним министарствима у дијелу извршавања федералне политике као и провођења мјера које су од значаја за цијелу Федерацију.

(4) Управни надзор над кантоналним министарствима, институцијама и правним лицима која врше јавна овлашћења врши се у жалбеном поступку и кроз овлашћења другостепеног органа и по службеној дужности.

(5) Кантонална министарства врше управни надзор над провођењем овог Закона и прописа донесених на основу овог Закона, који су стављени у надлежност кантона.

Члан 41. (Инспекцијски надзор)

(1) Инспекцијски надзор над провођењем овог Закона и прописа донесених на основу њега, те појединачних аката, услова и начина рада надзираног произвођача јаког алкохолног пића и дестилата пољопривредног поријекла, проводе федерални и кантонални органи управе надлежни за инспекцијске послове у оквиру својих надлежности у складу са посебним прописима.

(2) Надлежни инспектор у смислу овог Закона је:

- a) за инспекцијски надзор и службене контроле на нивоу производње, пољопривредни инспектор;
- b) за инспекцијски надзор и службене контроле у промету, увозу и извозу, те квалитет јаког алкохолног пића и дестилата пољопривредног поријекла тржни инспектор,
- c) за инспекцијски надзор и службене контроле здравствене исправности у промету, увозу и извозу инспектор за храну;
- d) за инспекцијски надзор и службене контроле над примјеном одредби овог Закона у угоститељским објектима тржно, туристичко-угоститељски инспектор.

(3) У случају да није успостављен надлежни инспектор за храну послове инспекцијског надзора и службене контроле које су у надлежности инспектора за храну проводи санитарни инспектор.

Члан 42. (Права и дужности надлежног инспектора)

(1) У вршењу послова инспекцијског надзора, поред овлашћења инспектора утврђених законом којим је уређен инспекцијски надзор, надлежни инспектор је овлаштен да:

- a) провјерава испуњеност услова за производњу јаких алкохолних пића у складу с овим Законом;
- b) провјерава начин производње, квалитет и означавање јаких алкохолних пића са

- географском ознаком у производњи и промету;
- c) провјерава квалитет и означавање јаких алкохолних пића без географске ознаке у производњи и промету;
  - d) провјерава квалитет дестилата пољопривредног поријекла у производњи и промету;
  - e) провјерава вођење регистара и евиденција у складу с овим Законом;
  - f) узима узорке алкохолних пића и дестилата ради испитивања и утврђивања квалитета;
  - g) провјерава да ли јака алкохолна пића и дестилат пољопривредног поријекла у промету и транспорту прате прописани документи и да ли имају прописани садржај;
  - h) провјерава да ли се јака алкохолна пића и дестилат пољопривредног поријекла у складишту, транспорту и продаји држе на начин који им обезбјеђује очување квалитета;
  - i) провјерава и друге услове предвиђене овим законом.
- (2) Правна лица, обртници и физичка лица над којима се врши инспекцијски надзор дужна су да надлежном инспектору омогуће узимање узорка дестилата пољопривредног поријекла и јаких алкохолних пића без накнаде, ради испитивања и утврђивања квалитета.

Члан 43. **(Мјере које налаже инспектор)**

- (1) У вршењу послова из члана 42. став 1. овог закона, поред мјера и радњи које су утврђене законом којим је уређен инспекцијски надзор, надлежни инспектор је обавезан да:
- a) забрани производњу јаког алкохолног пића, ако нису испуњени прописани услови за производњу, односно ако се производња обавља без доказа о испуњености прописаних услова;
  - b) забрани производњу јаког алкохолног пића у чијој производњи се користи етил алкохол који није пољопривредног поријекла или јако алкохолно пиће које садржи алкохол синтетичког поријекла;
  - c) забрани производњу јаких алкохолних пића уколико се не производе од сировина намијењених за та пића, односно да одузме таква јака алкохолна пића и сировине које су кориштене у њиховој производњи;
  - d) забрани производњу јаког алкохолног пића ако је приликом контроле у производњи утврђено да дестилат пољопривредног поријекла или јако алкохолно пиће немају одговарајући, односно прописан квалитет, односно одузме дестилат пољопривредног поријекла или јако алкохолно пиће када је њиховом прерадом или дорадом немогуће постићи одговарајући, односно прописан квалитет или нареди да се доради или преради дестилат пољопривредног поријекла или јако алкохолно пиће, ако се на тај начин може постићи одговарајући, односно прописан квалитет;
  - e) забрани промет јаког алкохолног пића и дестилата пољопривредног поријекла чији квалитет, начин декларисања, описивања, презентирања, држања, паковања ради стављања у промет и није у складу са овим законом, прописима донесеним на основу њега и посебним прописима којим се уређује означавање хране;

- f) забрани производњу или промет јаког алкохолног пића са регистрованом географском ознаком које није у складу са техничком документацијом, која је поднесена при регистрацији географске ознаке;
- g) одузме јако алкохолно пиће са географском ознаком чија географска ознака није регистрована;
- h) одузме јако алкохолно пиће са географском ознаком чији произвођач није уписан у Регистар географских ознака као овлаштени корисник;
- i) одузме сву количину јаког алкохолног пића са географском ознаком у промету, преко количине која је дозвољена рјешењем о стављању у промет јаког алкохолног пића са географском ознаком за одређену производну годину;
- j) одузме јако алкохолно пиће у ринфузном стању које се излаже и продаје на пијацама, угоститељским и продајним објектима и сајмовима;
- k) одузме јако алкохолно пиће и дестилат пољопривредног поријекла од лица које их је произвело за властите потребе, а излаже их, услужује и продаје другим лицима;
- l) забрани промет јаког алкохолног пића и дестилата пољопривредног поријекла за које прије стављања у промет овлаштена лабораторија није извршила испитивање квалитета;
- m) одузме дестилат пољопривредног поријекла и јако алкохолно пиће ако се налазе у промету супротно одредбама овог закона, односно ако их није произвео произвођач или ако се продавац неовлаштено бави њиховим прометом, излаже ради продаје, нуди и слично, као и одузме превозно средство, односно судове у којима се превозе, односно чувају такав дестилат и јако алкохолно пиће;
- n) забрани стављање у промет увезеног јаког алкохолног пића које не одговара условима сигурности, односно квалитета,
- o) нареди враћање пошиљке која не одговара прописаним условима пошиљаоцу, односно уништавање ако се не може вратити пошиљаоцу;
- p) одобри промјену намјене пошиљке, односно прераду ако је очигледно да се пошиљка одговарајућим технолошким поступком може довести у стање безбједно за употребу;
- q) одузме јака алкохолна пића, који се стављају у промет у угоститељским објектима супротно одредбама овог Закона;
- r) обавијести други орган, ако постоје разлози за предузимање мјера за које је тај орган надлежан.

(2) Мјере из става (1) тач. од а) до q) овог члана, налажу се рјешењем надлежног инспектора.

(3) Надлежни инспектор је поред надлежности које су прописане ставом (1) овог члана овлаштен издати прекршајни налог, односно, поднијети захтјев за покретање прекршајног поступка код надлежног суда, те наредити друге мјере као и предузети друге радње због кршења одредби овог Закона и прописа донесених на основу њега.

(4) У провођењу овлашћења из ст. (1) и (3) овог члана, надлежни инспектор је дужан предузимати и одговарајуће превентивне активности у циљу спречавања наступања штетних посљедица због недостатака и неправилности у провођењу овог Закона и других прописа и у том циљу има право упозорити правна и физичка лица на обавезе из закона или прописа, указати на штетне посљедице које могу настати и предложити мјере за отклањање њихових узрока и друге мјере за које цијени да су потребне, а физичка и правна лица су дужна поступити по датим превентивним мјерама надлежног инспектора.

(5) У случају одузимања дестилата пољопривредног поријекла, јаког алкохолног пића, превозног средства и посуда, надлежни инспектор доноси рјешење о одузимању у року од три дана од дана њиховог одузимања.

(6) Надлежни инспектор по правоснажности рјешења о одузимању јаког алкохолног пића и дестилата пољопривредног поријекла поступа у складу са прописима којима се уређује начин ускладиштења, чувања и располагања робом одузетом у поступку инспекцијског надзора.

(7) Трошкови настали провођењем мјера надлежног инспектора падају на терет произвођача, односно увозника.

Члан 44. (Надлежност за рјешавање жалби)

(1) На рјешење надлежног инспектора може се изјавити жалба Федералном министарству.

(2) Жалба на рјешење надлежног инспектора одлаже извршење рјешења, осим у хитним случајевима ако би неизвршењем рјешења био угрожен општи интерес, животи и здравље људи, односно ако би тиме наступила знатна материјална штета или је потребно хитно подузимање мјера.

Члан 45. (Трошкови дораде и прераде, као и трошкови због одузимања, чувања и уништавања)

(1) Трошкови дораде и прераде који настану због поступања по налогу инспектора падају на терет произвођача, односно увозника.

(2) Трошкови који настану због одузимања, чувања и уништавања јаких алкохолних пића, дестилата пољопривредног поријекла и посуда падају на терет лица од којих су они одузети.

(3) Јака алкохолна пића и дестилати пољопривредног поријекла одузети у инспекцијском надзору могу се ставити у даљи промет или употребу у складу са прописима којима се уређује начин ускладиштења, чувања и располагања робом одузетом у поступку инспекцијског надзора.

X - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46. (Новчане казне)

(1) Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:

- a) користи етил-алкохол који није пољопривредног поријекла, односно алкохол синтетичког поријекла у производњи јаких алкохолних пића (члан 9.);
- b) не производи јака алкохолна пића на прописан начин и од одговарајућих сировина (члан 11.);
- c) обавља производњу јаких алкохолних пића, а није уписано у Регистар произвођача (члан 12.);
- d) произведе или увезе јако алкохолно пиће чији квалитет није супротно одредбама члана 17.;

- e) се контрола квалитета јаког алкохолног пића или дестилата пољопривредног поријекла не врши у складу с одредбама члан 18.;
  - f) означава јако алкохолно пиће чији продајни назив није у складу са одредбама овог Закона (члан 21.);
  - g) мјешавине и купаже јаких алкохолних пића означава супротно одредбама члана 24.;
  - h) јако алкохолно пиће са географском ознаком које производи или ставља у промет није у свему у складу са произвођачком спецификацијом (члан 30.);
  - i) употребљава географску ознаку која није регистрована, односно која није у Регистру географских ознака (члан 32. ст. (1));
  - j) употребљава географску ознаку, а није уписан у Регистар географских ознака као овлаштени корисник (члан 32. ст. (4));
  - k) стави у промет у јако алкохолно пиће или дестилат пољопривредног поријекла супротно одредбама члана 34.;
  - l) стави у промет јако алкохолно пиће без рјешења надлежног органа за стављање у промет (члан 35. став (1));
  - m) као овлашћени корисник употребљава регистровану географску ознаку на већим количинама јаког алкохолног пића од количина одређених у рјешењу за стављање у промет, односно увјерењу овлаштене институције о усаглашености производа са произвођачком спецификацијом, из одређене производне године (члан 35. став (2) тачка б) и став (3) тачка б);
  - n) увезе ради даље производње, односно продаје јако алкохолно пиће и дестилат пољопривредног поријекла супротно одредбама члана 36. овог Закона;
  - o) врши препакивање јаког алкохолног пића другог произвођача или накнадно означавање, или коришћење етикете другог произвођача (члан 38. став (2));
  - p) продаје јако алкохолно пиће и/или дестилата пољопривредног поријекла без рјешења надлежног органа за стављање у промет (члан 38. став (4)).
- (2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.500 КМ до 3.000 КМ.
- (3) За прекршај из става (1) овог члана казниће се обртник новчаном казном од 2.000 КМ до 5.000 КМ.
- (4) За прекршај из става (1) овог члана казниће се физичко лице новчаном казном 500 КМ до 1.500 КМ.
- (5) Забрањена је продаја јаких алкохолних пића и/или који немају рјешење надлежног органа за стављање у промет.

Члан 47. **(Новчане казне)**

- 1) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај правно лице, ако:
- a) се бави производњом јаких алкохолних пића, а не испуњава услове (члан 12. ст. (2), (3) и (4));
  - b) не води евиденције о производњи и промету (члан 15.);
  - c) не обилежи сваку посуду са сировином и јаким алкохолним пићем у објекту за производњу, (производном погону и магацину), (члан 16.);
  - d) јако алкохолно пиће држи и пакује ради стављања у промет у амбалажу која не обезбјеђује очување квалитета, односно спремницима који су опремљени

механизмима за затварање покривеним затварачима или фолијом који садрже олово (члан 19.);

- e) описивање, презентирање и означавање јаких алкохолних пића на начин који није у складу са овим Законом и посебним прописом којим се уређује означавање хране (чл. 20.);
- f) приликом описивања јаког пића алкохолног употребљава сложенице супротно одредбама члана 22.;
- g) приликом описивања јаког пића алкохолног употребљава алузије супротно одредбама члана 23.;
- h) регистровану географску ознаку употребљава супротно одредбама члана 28. став (3);
- i) регистровани жиг, односно географску ознаку користи супротно одредбама члана 29.;
- j) извози јако алкохолно пиће и дестилат пољопривредног поријекла супротно одредбама члана 37.;
- k) излаже и продаје јако алкохолно пиће у ринфузном стању на сајму, пијаци, другим јавним површинама, угоститељским и др. продајним објектима (члан 38. став (1));
- l) излаже, услужује и продаје јака алкохолна пића и дестилате пољопривредног поријекла које лице производи за властите потребе (члан 38. став (3));
- m) надлежном инспектору не дозволи узимање узорака (члан 42. Став (2)).

(2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.000 КМ до 2.500 КМ.

(3) За прекршај из става (1) овог члана казниће се обртник новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ.

(4) За прекршај из става (1) овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од 300 КМ до 1.000 КМ.

Члан 48.

За прекршаје из члана 46. став (1) и члана 47. став (1) овог Закона, правном лицу, обртнику и физичком лицу може се изрећи и прекршајна санкција одузимања предмета употријебљених за извршење прекршаја или су прибављени или су настали извршеним прекршајем.

XI – ПРИЈЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 49.

(Рок за усклађивање)

Произвођачи јаких алкохолних пића и дестилата пољопривредног поријекла дужни су своје пословање ускладити с одредбама овог Закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог Закона.

Члан 50.

(Примјена важећих прописа)

Ступањем на снагу овог Закона престају да важе одредбе члана 12. Правилника о минималним техничко-технолошким и кадровским условима за производњу ракија и

воћних вина („Службене новине Федерације БиХ“, бр.2/14 и 23/15), док остале одредбе остају на снази до доношења прописа из члана 12. став (4) овог Закона.

Члан 51.
(Рок за доношење подзаконских аката)

Подзаконски акти за спровођење овог Закона донијеће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона.

Члан 52.
(Упис у регистар произвођача јаких алкохолних пића)

Произвођачи јаких алкохолних пића који су до ступања на снагу овог Закона били уписани у регистар произвођача код органа локалне самоуправе, дужни су да поднесу захтјев за упис у регистар произвођача у складу са чланом 12. овог Закона и ускладе пословање са овим законом у року од шест мјесеци од доношења Правилника о регистру произвођача јаких алкохолних пића.

Члан 53.
(Ступање на снагу Закона)

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

ПРИЛОГ I

КАТЕГОРИЈЕ ЈАКИХ АЛКОХОЛНИХ ПИЋА

1. Рум

- (a) Рум је јако алкохолно пиће произведено искључиво дестилацијом производа добивеног алкохолном ферментацијом меласе или сирупа добивених у производњи шећерне трске или из самог сока шећерне трске, дестилисано на мање од 96% вол., тако да дестилат има препознатљива специфична органолептичка својства рума.
- (b) Алкохолна јакост рума износи најмање 37,5% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) Рум се не ароматизује.
- (e) Рум може да садржи само додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) Рум се може заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије да садржи више од 20 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (g) У случају ознака географског поријекла регистрованих у складу с овом Уредбом, правни назив рума може се допунити:
- i. изразом „*традитионнел*” или „*традиционал*” ако је рум који је у питању:
    - произведен дестилацијом на мање од 90 % вол., након алкохолне ферментације сировина од којих се добива алкохол и које потичу искључиво из предметног мјеста производње и
    - има садржај хлапљивих твари једнак или већи од 225 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола и
    - није заслађен;
  - ii. изразом „пољопривредни” ако рум који је у питању испуњава захтјеве из тачке и. и произведен је искључиво дестилацијом након алкохолне ферментације сока шећерне трске. Израз „пољопривредни” користити се само у случају ознаке географског поријекла неког од француских прекоморских департмана или Аутономне регије Мадеира.

Овом тачком не доводи се у питање употреба израза „пољопривредни”, „*традитионнел*” или „*традиционал*” у вези с било којим производом који није обухваћен овом категоријом, у складу с његовим посебним критеријима.

2. Виски (*Whisky* или *whiskey*)

- (a) *Виски (Whisky или whiskey)* јако је алкохолно пиће произведено искључиво проведбом свих наведених производних поступака:
- i. дестилацијом каше житног слада, с цијелим зрнима несладних житарица или без њих, која је била:

- ошећерена дијастазом слада који је у њој садржан, с другим природним ензимима или без њих,
- преврела уз додатак квасца;
- ii. свака дестилација проводи се на мање од 94,8% вол. тако да дестилат има арому и окус употријебљених сировина;
- iii. дозријевањем коначног дестилата најмање три године у дрвеним бурадима запремине до највише 700 литара.

Готов дестилат, којем се могу додавати само вода и карамел (за бојење), задржава боју, арому и окус настале током производног поступка из тачака i., ii. и iii.

- (b) Алкохолна јакост производа вискија износи најмање 40% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) *Виски* се не заслађује, чак ни због заокруживања укуса, или ароматизовати, нити може садржавати адитиве, осим карамела (E 150a) као средства за прилагодбу боје.
- (e) Правни назив виски „*whisky*” или „*whiskey*” може се допунити изразом „сингле малт” само ако је био дестилиран искључиво из јечменог слада у једној дестилерији.

3. Житна ракија

- (a) Житна ракија јако је алкохолно пиће произведено искључиво дестилацијом ферментираних каше цијелог зрна житарица које задржава органолептичка својства употријебљених сировина.
- (b) Алкохолна јакост житне ракије износи најмање 35% вол., уз изнимку производа *Korn*.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) Житна ракија се не ароматизује.
- (e) Житна ракија може садржавати једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) Житна ракија може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије садржавати више од 10 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (g) Житна ракија може носити правни назив „житни бренди” ако је произведена дестилацијом на мање од 95% вол. из ферментисане каше цијелих зрна житарица, која има органолептичка својства употријебљених сировина.
- (h) Ријеч „житна” у правном називу „житна ракија” или „житни бренди” може се замијенити називом житарице која се употребљава искључиво у производњи тог јаког алкохолног пића.

4. Ракија од вина

- (a) Ракија од вина јако је алкохолно пиће које задовољава сљедеће захтјеве:

- i. произведено је искључиво дестилацијом вина, вина појачаног за дестилацију или винског дестилата на мање од 86% вол.;
  - ii. садржава количину хлапљивих твари једнаку или већу од 125 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола;
  - iii. садржава максималну количину метанола од 200 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола;
- (b) Алкохолна јакост ракије од вина износи најмање 37,5% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) Ракија од вина се не ароматизује. То не искључује традиционалне методе производње.
- (e) Ракија од вина може садржавати једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) Ракија од вина може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије садржавати више од 20 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (g) Ако је ракија од вина била подвргнута дозријевању, може се и даље стављати на тржиште као „ракија од вина” под условом да је дозријевала једнако дуго или дуже од периода утврђеног за јака алкохолна пића у оквиру категорије 5.
- (h) Овом Уредбом не доводи се у питање употреба израза „*Branntwein*” у комбинацији с изразом „*essig*” у презентирању и означавању сирћета.

5. *Brandy* или *Weinbrand*

- (a) *Brandy* или *Weinbrand* јако је алкохолно пиће које задовољава сљедеће захтјеве:
- i. произведено је из ракије од вина којој се може додати вински дестилат под условом да је дестилисан на мање од 94,8% вол. и да не прелази максимално 50% од укупне количине алкохола у готовом производу;
  - ii. дозријевало је најмање:
    - годину дана у храстовим посудама, од којих је свака запремине од најмање 1 000 литара или
    - шест мјесеци у храстовим буретима запремине до највише 1 000 литара;
  - iii. садржава количину хлапљивих твари једнаку или већу од 125 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола, а која потјече искључиво из дестилације употријебљених сировина;
  - iv. садржава максималну количину метанола од 200 грама по хектолитру прерачунато на 100 % вол. алкохола.
- (b) Алкохолна јакост производа *brandy* или *Weinbrand* износи најмање 36% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) *Brandy* или *Weinbrand* се не ароматизује. То не искључује

традиционалне методе производње.

- (e) *Brandy* или *Weinbrand* може садржавати једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) *Brandy* или *Weinbrand* може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије да садржава више од 35 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.

6. Ракија од грожђане комине или комовица

- (a) Ракија од грожђане комине или комовица јако је алкохолно пиће које задовољава сљедеће захтјеве:
  - i. произведена је искључиво дестилисањем ферментисане грожђане комине, непосредно воденом паром или након додавања воде и испуњена су оба наведена услова:
    - свака дестилација проводи се на мање од 86% вол;
    - прва дестилација проводи се уз присутност саме комине;
  - ii. на 100 кг употријебљене грожђане комине може се додати највише 25 кг винског талога;
  - iii. количина алкохола која потиче од винског талога не прелази 35% укупне количине алкохола у готовом производу;
  - iv. садржава количину хлапљивих твари једнаку или већу од 140 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола и садржава максималну количину метанола од 1 000 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола.
- (b) Алкохолна јакост ракије од грожђане комине или комовице износи најмање 37,5% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) Ракија од грожђане комине или комовица се не ароматизује. То не искључује традиционалне методе производње.
- (e) Ракија од грожђане комине или комовица може садржавати једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) Ракија од грожђане комине или комовица може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије да садржи више од 20 г сладила по литри, израженог као инвертни шећер.

7. Ракија од воћне комине

- (a) Ракија од воћне комине јако је алкохолно пиће које задовољава сљедеће захтјеве:
  - i. производи се искључиво ферментацијом и дестилацијом воћне комине која није грожђана комина и испуњена су оба наведена услова:
    - свака дестилација проводи се на мање од 86% вол алкохола;
    - прва дестилација проводи се уз присутност саме комине;
  - ii. садржава количину хлапљивих твари од најмање 200 грама по хектолитру прерачунато на 100 % вол. алкохола;
  - iii. садржава количину метанола од највише 1 500 грама по хектолитру прерачунато на 100 % вол. алкохола;

- iv. у случају воћне комине од коштуничавог воћа, садржај цијановодичне киселине може износити највише 7 грама по хектолитру прерачунато на 100 % вол. алкохола.
- (b) Алкохолна јакост ракије од воћне комине износи најмање 37,5% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) Ракија од воћне комине се не ароматизује.
- (e) Ракија од воћне комине може садржавати једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) Ракија од воћне комине може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије садржавати више од 20 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (g) Правни назив састоји од назива воћа и израза „ракија од комине”. Ако се употребљава комина неколико различитих врста воћа, употребљава се правни назив „ракија од воћне комине”, који се може допунити називом сваке врсте воћа наведене силазним редослиједом с обзиром на употребијену количину.

8. Ракија од грожђица или *raisin brandy*

- (a) Ракија од грожђица или *raisin brandy* јако је алкохолно пиће произведено искључиво дестилацијом производа добивеног алкохолном ферментацијом екстракта сушенога грожђа сорте „црни коринтх” или „мушкат из Александрије”, дестилисаног на мање од 94,5% вол., тако да дестилат има арому и окус употребијених сировина.
- (b) Алкохолна јакост ракије од грожђица или *raisin brandy* износи најмање 37,5% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) Ракија од грожђица или *raisin brandy* не ароматизује се.
- (e) Ракија од грожђица или *raisin brandy* може да садржи једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) Ракија од грожђица или *raisin brandy* може да се заслађује како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије да садржи више од 20 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.

9. Ракија од воћа

- (a) Ракија од воћа јако је алкохолно пиће које задовољава сљедеће захтјеве:
- i. произведено је искључиво алкохолном ферментацијом и дестилацијом, с коштицама или без њих, свјежих и меснатих плодова воћа, укључујући банане, или мошта од таквог воћа, бобица или зелених дијелова;
  - ii. свака дестилација проводи се на мање од 86 % вол. тако да дестилат има арому и окус дестилисаних сировина;
  - iii. садржава количину хлапљивих твари једнаку или већу од 200 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола;

iv. у случају ракија од коштуничавог воћа, садржај цијановодичне киселине износи највише 7 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола.

(b) Садржај метанола у ракији од воћа износи највише 1 000 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола, осим:

i. у случају ракија од воћа произведених од слједећег воћа или бобица те у погледу којих максимални садржај метанола износи 1 200 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола:

- јабука (*Malus domestica* Borkh.),
- кајсија (*Prunus armeniaca* L.),
- шљива (*Prunus domestica* L.),
- домаћа шљива (*Prunus domestica* L.),
- мирабела (шљива жутица) (*Prunus domestica* L. подврста *syriaca* (Боркх.) Janch. ex Mansf.),
- бресква (*Prunus persica* (L.) Batsch),
- крушка (*Pyrus communis* L.), осим крушке сорте Вилијамс (*Pyrus communis* L. cv „Williams“),
- купина (*Rubus* sect. *Rubus*),
- малина (*Rubus idaeus* L.).

ii. У случају ракија од воћа произведених од слједећег воћа или бобица те у погледу којих максимални садржај метанола износи 1 350 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола:

- дуња (*Cydonia oblonga* Mill.),
- боровица (*Juniperus communis* L. ili *Juniperus oxicedrus* L.),
- крушка сорте Вилијамс (*Pyrus communis* L. cv „Williams“)
- црна рибизла (*Ribes nigrum* L.),
- црвена рибизла (*Ribes rubrum* L.),
- нар (*Rosa canina* L.),
- бобице зове (*Sambucus nigra* L.),
- оскоруша (*Sorbus aucuparia* L.),
- јаребика (*Sorbus domestica* L.),
- брекиња (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz

(c) Алкохолна јакост ракије од воћа износи најмање 37,5% вол.

(d) Ракија од воћа не смије се бојити.

(e) Неовисно о тачки (д) ове категорије и одступајући од категорије хране 14.2.6. из дијела Е Прилога II Уредби (ЕЗ) бр. 1333/2008, карамел се смије користити за прилагодбу боје ракија од воћа које су дозријевале најмање једну годину у додиру с дрвом.

- (f) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (g) Ракија од воћа не ароматизује се.
- (h) Ракија од воћа може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије садржавати више од 18 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (i) Правни назив ракије од воћа јест „ракија”, допуњен називом воћа, бобица или зелених дијелова. На бугарском, чешком, грчком, хрватском, пољском, румунском, словачком и словенском језику тај се правни назив може изразити називом воћа, бобица или зелених дијелова и одговарајућих суфиксом.

Алтернативно:

- i. правни назив из првог подстава може гласити „wasser”, уз назив воћа.
- ii. слједећи правни називи могу се користити у слједећим случајевима:
- „kirsch” за ракију од трешње/вишње (*Prunus avium* (L.) L.);
  - „шљива”, „домаћа шљива” или „шљивовица” за ракију од шљиве (*Prunus domestica* L.);
  - „mirabelle” за ракију од шљиве мирабеле (*Prunus domestica* L. подврста *syriaca* (Боркх.) Јанцх. ex Мансф.);
  - „планика” за ракију од планике (*Arbutus unedo* L.);
  - „златни делишес” за ракију од јабуке (*Malus domestica* var. „Golden Delicious”);
  - „Obstler” за воћну ракију произведену од воћа, с бобицама или без њих, под увјетом да је најмање 85% каше добивено од различних сорти јабука, крушака или обојега.

Назив „Williams” или „виљамовка” може се употребљавати само за продају ракије од крушке произведене искључиво од крушке сорте „Вилијамс” (Williams).

Ако постоји ризик да крајњи потрошач неће лако разумјети неки од тих правних назива који не садржавају ријеч „ракија” из ове тачке, опис, презентирање и означавање морају садржавати ријеч „ракија”, која се може допунити образложењем.

- (j) Ако се заједно дестилирају двије или више врста воћа, бобица или зелених дијелова, производ се ставља на тржиште под правним називом:
- „ракија од воћа” за јака алкохолна пића произведена искључиво дестилацијом воћа или бобица или обојега или
  - „ракија од зелених дијелова” за јака алкохолна пића произведена искључиво дестилацијом зелених дијелова или
  - „ракија од воћа и зелених дијелова” за јака алкохолна пића произведена дестилацијом комбинације воћа, бобица и зелених

дијелова.

Правни назив може се допунити називом за свако воће, бобицу или зелени дио, силазним редослиједом у односу на употријебљену количину.

10. Ракија од јабучног вина, ракија од крушковог вина и ракија од јабучног и крушковог вина

- (a) Ракија од јабучног вина, ракија од крушковог вина и ракија од јабучног и крушковог вина јака су алкохолна пића која задовољавају сљедеће захтјеве:
- i. произведена су искључиво дестилацијом вина од јабуке или вина од крушке на мање од 86% вол. тако да дестилат има арому и окус воћа;
  - ii. садржавају количину хлапљивих твари једнаку или већу од 200 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола;
  - iii. садржавају количину метанола од највише 1 000 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола.
- (b) Алкохолна јакост ракије од јабучног вина, ракије од крушковог вина и ракије од јабучног и крушковог вина износи најмање 37,5% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) Ракија од јабучног вина, ракија од крушковог вина и ракија од јабучног и крушковог вина не ароматизује се. То не искључује традиционалне методе производње.
- (e) Ракија од јабучног вина, ракија од крушковог вина и ракија од јабучног и крушковог вина може садржавати једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) Ракија од јабучног вина, ракија од крушковог вина и ракија од јабучног и крушковог вина може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије садржавати више од 15 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (g) Правни назив гласи:
- „ракија од јабучног вина” за јака алкохолна пића искључиво произведена дестилацијом јабучног вина;
  - „ракија од крушковог вина” за јака алкохолна пића искључиво произведена дестилацијом крушковог вина или
  - „ракија од јабучног и крушковог вина” за јака алкохолна пића произведена дестилацијом јабучног и крушковог вина.

11. Ракија од меда

- (a) Ракија од меда јако је алкохолно пиће које задовољава сљедеће захтјеве:
- i. произведено је искључиво ферментацијом и дестилацијом отопине меда;
  - ii. дестилирано је на мање од 86 % вол. тако да дестилат има органолептичка својства која потјечу од употријебљених сировина.

- (b) Алкохолна јакост ракије од меда износи најмање 35% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) Ракија од меда не ароматизује се.
- (e) Ракија од меда може да садржава једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) Ракија од меда може се заслађивати једино медом како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије садржавати више од 20 грама меда по литри, израженог као инвертни шећер.

12. *Hefebrand* или ракија од талога

- (a) *Hefebrand* или ракија од талога јако је алкохолно пиће произведено искључиво дестилацијом винског талога, пивског талога или талога ферментираног воћа на мање од 86% вол.
- (b) Алкохолна јакост производа *Hefebrand* или ракије од талога износи најмање 38% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) *Hefebrand* или ракија од талога не ароматизује се.
- (e) *Hefebrand* или ракија од талога може садржавати једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) *Hefebrand* или ракија од талога може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије да садржи више од 20 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (g) Правни назив „*Hefebrand*” или „ракија од талога” допуњује се називом употријебљених сировина.

13. Ракија од пива

- (a) Ракија од пива јако је алкохолно пиће које се производи искључиво изравном дестилацијом свјежег пива под нормалним притиском, с алкохолном јакости мањом од 86 % вол., тако да добивени дестилат има органолептичка својства пива.
- (b) Алкохолна јакост ракије од пива износи најмање 38% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) Ракија од пива не ароматизује се.
- (e) Ракија од пива може садржавати једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) Ракија од пива може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије да садржи више од 20 грама сладила по литру, израженог као инвертни шећер.

14. *Topinambur* или ракија од јерузалимске артичоке

- (a) *Topinambur* или ракија од јерузалимске артичоке јако је алкохолно пиће произведено искључиво ферментацијом и дестилацијом гомоља

јерузалимске артичоке (*Helianthus tuberosus* L.) на мање од 86% вол. алкохола.

- (b) Алкохолна јакост производа *topinambur* или ракије од јерузалимске артичоке износи најмање 38% вол.
- (c) Не смије се додавати разријеђени или неразријеђени алкохол.
- (d) *Topinambur* или ракија од јерузалимске артичоке не ароматизује се.
- (e) *Topinambur* или ракија од јерузалимске артичоке може садржавати једино додани карамел као средство за прилагодбу боје.
- (f) *Topinambur* или ракија од јерузалимске артичоке може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије садржавати више од 20 грама сладила по литру, израженог као инвертни шећер.

15. Вотка

(a) Вотка је јако алкохолно пиће произведено од етилног алкохола пољопривредног поријекла добивеног ферментацијом уз присутност квасца из:

- кромпира и/или житарица,
- других пољопривредних сировина,

дестилисаних тако да се органолептичка својства употријебљених сировина и нуспроизвода насталих за вријеме ферментације селективно смањују.

Након тога може слиједити додатна дестилација или обрада прикладним помоћним средствима, укључујући обраду активним дрвеним угљеном, како би се добила посебна органолептичка својства.

Највиши нивои остатака етилног алкохола пољопривредног поријекла који се употребљава у производњи вотке у складу су с онима наведенима у члану 4., осим за садржај метанола који не смије прелазити 10 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола.

- (b) Алкохолна јакост производа вотка износи најмање 37,5% вол.
- (c) Једине ароме које се могу додавати јесу природне ароматичне твари или ароматични приправци присутни у дестилату добивеном од ферментисаних сировина. Производу се могу дати и посебна органолептичка својства осим доминантне ароме.
- (d) Вотка се не смије бојити.
- (e) Вотка се може заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије садржавати више од 8 грама сладила по литру, израженог као инвертни шећер.
- (f) При описивању, презентирању или означивању производа вотка који није произведен искључиво од кромпира или житарица или обојег видљиво се означава „произведено од ...”, уз додатак назива сировина употријебљених у производњи етилног алкохола

пољопривредног поријекла. Та се ознака појављује у истом видном пољу као и правни назив.

(g) Правни назив у било којој држави чланици исто тако може бити „водка”.

16. Ракија (с доданим именом воћа, бобица или орашастог воћа) добивена мацерацијом и дестилацијом

(a) Ракија (с доданим називом воћа, бобица или орашастог воћа) добивена мацерацијом и дестилацијом јако је алкохолно пиће које задовољава сљедеће захтјеве:

i. произведено је:

— мацерацијом дјеломично ферментисаног или неферментисаног воћа, бобица или орашастог воћа из тачке ии., с могућим додатком од највише 20 литара етилног алкохола пољопривредног поријекла или ракије или дестилата који потјече од истог воћа, бобица или орашастог воћа, или њихове комбинације на 100 кг ферментисаног воћа, бобица или орашастог воћа,

— након чега се проводи дестилација; свака дестилација проводи се на мање од 86% вол;

ii. производи се од сљедећих врста воћа, бобица или орашастог воћа:

- аронија (*Aronia Medik.* ном цонс.),
- црноплодна аронија (*Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliott),
- кестен (*Castanea sativa* Mill.),
- агруми (*Citrus* spp.),
- љешњак (*Corylus avellana* L.),
- црна махуница (*Empetrum nigrum* L.),
- јагода (*Fragaria* spp.),
- пасји трн (*Hippophae rhamnoides* L.),
- бобице божиковине (*Ilex aquifolium* i *Ilex cassine* L.),
- дријен (*Cornus mas*),
- орах (*Juglans regia* L.),
- банана (*Musa* spp.),
- мирта (*Myrtus communis* L.),
- индијска смоква (*Opuntia ficus-indica* (L.) Mill),
- маракуја (*Passiflora edulis* Sims),
- сремза (*Prunus padus* L.),
- трњина (дивља шљива) (*Prunus spinosa* L.),
- црна рибизла (*Ribes nigrum* L.),
- бијела рибизла (*Ribes niveum* Lindl.),

- црвена рибизла (*Ribes rubrum* L.),
- огрозд (*Ribes uva-crispa* L. syn. *Ribes grossularia*),
- нар (*Rosa canina* L.),
- арктичка купина (*Rubus arcticus* L.),
- мочварна јагода (*Rubus chamaemorus* L.),
- купина (*Rubus* sect. *Rubus*),
- малина (*Rubus idaeus* L.),
- бобице базге (*Sambucus nigra* L.),
- оскоруша (*Sorbus aucuparia* L.),
- јаребика (*Sorbus domestica* L.),
- брекиња (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz),
- цутхера шљива (*Spondias dulcis* Parkinson),
- момбинска шљива (*Spondias mombin* L.),
- сјеверноамеричка боровница (*Vaccinium corymbosum* L.),
- дивља брусница (*Vaccinium oxycoccos* L.),
- боровница (*Vaccinium myrtillus* L.),
- европска брусница (*Vaccinium vitis-idaea* L.).

- (b) Алкохолна јакост ракије (с доданим називом воћа, бобица или орашастог воћа) добивене мацерацијом и дестилацијом износи најмање 37,5% вол.
- (c) Ракија (с доданим називом воћа, бобица или орашастог воћа) добивена мацерацијом и дестилацијом не ароматизује се.
- (d) Ракија (с доданим називом воћа, бобица или орашастог воћа) добивена мацерацијом и дестилацијом не смије се бојити.
- (e) Неовисно о тачки (д) и одступајући од категорије хране 14.2.6. из дијела Е Прилога II Уредби (ЕЗ) бр. 1333/2008, карамел се може користити за прилагодбу боје ракије (с доданим називом воћа, бобица или орашастог воћа) добивене мацерацијом и дестилацијом која је дозријевала најмање једну годину у додиру с дрвом.
- (f) Ракија (с доданим називом воћа, бобица или орашастог воћа) добивена мацерацијом и дестилацијом може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије садржавати више од 18 грама сладила по литру, израженог као инвертни шећер.
- (g) У погледу описа, презентирања и означавања ракије (с доданим називом воћа, бобица или орашастог воћа) добивене мацерацијом и дестилацијом, ознака „произведена мацерацијом и дестилацијом” наводи се при описивању, презентирању или означавању словима у истом фонту, величини и боји и у истом видном пољу као и ознака „ракија (с доданим називом воћа, бобица или орашастог воћа)”, а у случају боца то се мора навести на предњој етикети.

17. Geist (с доданим називом употријебљеног воћа или сировине)

- (a) Geist (с доданим називом употријебљеног воћа или сировине) јако је

алкохолно пиће произведено мацерацијом неферментисаног воћа и бобица наведених у категорији 16. тачки (а) подтачки ии. или поврћа, орашастих плодова, других биљних твари попут биља или ружиних латица, или гљива у етилном алкохолу пољопривредног поријекла те потом дестилацијом на мање од 86% вол.

- (b) Алкохолна јакост производа *Geist* (с доданим називом употријебљеног воћа или сировине) износи најмање 37,5% вол.
- (c) *Geist* (с доданим називом употријебљеног воћа или сировине) не ароматизује се.
- (d) *Geist* (с доданим називом употријебљеног воћа или сировине) не смије се бојити.
- (e) *Geist* (с доданим називом употријебљеног воћа или сировине) може се заслађивати како би се заокружио коначни окус. Међутим, коначни производ не смије садржавати више од 10 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (f) Израз „*Geist*” испред којег се налази израз који није назив воћа, биљке или друге сировине може допуњавати правни назив других јаких алкохолних пића и алкохолних пића, под условом да се таквом употребом не заваарава потрошача.

18. Енцијан

- (a) Енцијан је јако алкохолно пиће произведено од дестилата енцијана добивеног ферментацијом коријена енцијана, уз додатак етилног алкохола пољопривредног поријекла или без њега.
- (b) Алкохолна јакост енцијана износи најмање 37,5% вол.
- (c) Енцијан се не ароматизује.

19. Јако алкохолно пиће ароматизовано боровицом

- (a) Јако алкохолно пиће ароматизовано боровицом јако је алкохолно пиће произведено ароматизовањем етилног алкохола пољопривредног поријекла или житне ракије или житног дестилата или њихове комбинације бобицама боровице (*Juniperus communis* L. или *Juniperus oxicedrus* L.).
- (b) Алкохолна јакост јаког алкохолног пића ароматизованог боровицом износи најмање 30% вол.
- (c) Уз боровицу се могу додатно употребљавати ароматичне твари, ароматични приправци, биље с ароматичним својствима или дијелови биља с ароматичним својствима или њихова комбинација, али органолептичка својства боровице морају бити препознатљива, чак и ако су понекад ублажена.
- (d) Јако алкохолно пиће ароматизовано боровицом може носити правне називе „*Wacholder*” или „*genebra*”.

20. Џин

- (a) Џин је јако алкохолно пиће ароматизовано боровицом, произведено ароматизовањем етилног алкохола пољопривредног поријекла бобицама боровице (*Јуниперус цоммунис* Л.).
- (b) Алкохолна јакост производа *џин* износи најмање 37,5% вол.
- (c) За производњу производа *џин* употребљавају се само ароматичне твари или ароматични приправци тако да превладавајући окус буде окус боровице.

- (d) Израз „*џин*” може се допунити изразом „*dry*” ако не садржава додана сладила изнад 0,1 грама сладила по литру коначног производа, израженог као инвертни шећер.

21. Дестилисани *џин*

- (a) Дестилисани *џин* једно је од следећег:
- i. јако алкохолно пиће ароматизовано боровицом, произведено искључиво дестилацијом етилног алкохола пољопривредног поријекла с почетном јакости алкохола од најмање 96 % вол., уз додатак бобица боровице (*Јуниперус цоммунис* Л.) и других биљних приправака, уз услов да превладава окус боровице;
  - ii. комбинација производа такве дестилације и етилног алкохола пољопривредног поријекла једнаког састава, чистоће и алкохолне јачине; за ароматизовање производа дестилирани *џин* могу се употребљавати и ароматичне твари или ароматични приправци, како је наведено у тачки (ц) категорије 20.
- (b) Алкохолна јакост производа дестилисани *џин* износи најмање 37,5% вол.
- (c) *џин* произведен једноставним додавањем екстракта или арома етилном алкохолу пољопривредног поријекла не сматра се производом дестилисани *џин*.
- (d) Израз „дестилирани *џин*” може се допунити изразом „*dry*” или га обухваћати ако не садржава додана сладила изнад 0,1 грама сладила по литри коначног производа, израженог као инвертни шећер.

22. Лондон *џин*

- (a) Лондон *џин* је дестилисани *џин* који задовољава следеће захтјеве:
- i. производи се искључиво из етилног алкохола пољопривредног поријекла, с највећим садржајем метанола од 5 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола, чија је арома добивена искључиво дестилацијом етилног алкохола пољопривредног поријекла, уз додатак свих природних биљних твари;
  - ii. добивени дестилат садржава најмање 70% вол. алкохола;
  - iii. додатни алкохол пољопривредног поријекла који се додаје у складу је са захтјевима утврђенима у тачки 10. члана 4., али с највећим садржајем метанола од 5 грама по хектолитру прерачунато на 100% вол. алкохола;
  - iv. није обојен;
  - v. није заслађен с више од 0,1 грама сладила по литру коначног производа, израженог као инвертни шећер;
  - vi. не садржава никакве друге састојке осим састојака из тачака i., ii. и v., те воде.
- (b) Алкохолна јакост производа Лондон *џин* износи најмање 37,5% вол.
- (c) Назив „Лондон *џин*” може се допунити изразом „*dry*” (суви) или га обухваћати.

23. Јако алкохолно пиће ароматизовано кимом или *Kümmel*

- (a) Јако алкохолно пиће ароматизовано кимом или *Kümmel* јако је

алкохолно пиће произведено ароматизовањем етилног алкохола пољопривредног поријекла кимом (*Carum carvi* L.).

- (b) Алкохолна јакост јаког алкохолног пића ароматизованог кимом или *Kümmel* износи најмање 30% вол.
- (c) Могу се додатно употребљавати ароматичне твари и/или ароматични приправци, али превладава окус кима.

24. **Аквавит или aquavit**

- (a) *Аквавит* или *aquavit* јако је алкохолно пиће ароматизовано кимом и/или сјеменкама копра, произведено употребом етилног алкохола пољопривредног поријекла који је ароматизован дестилатом биља или зачина.
- (b) Алкохолна јакост *аквавита* или *aquavita* износи најмање 37,5 % вол.
- (c) Могу се додатно употребљавати ароматичне твари или ароматични приправци или обоје, али окус тих пића мора у великој мјери произлазити из дестилата кима (*Carum carvi* L.) и/или сјеменки копра (*Anethum graveolens* L.) јер је употреба етеричних уља забрањена.
- (d) Горке твари не смију јасно превладавати у окусу; садржај сухог екстракта не смије бити већи од 1,5 грама на 100 милилитара.

25. **Јако алкохолно пиће ароматизовано анисом**

- (a) Јако алкохолно пиће ароматизовано анисом јако је алкохолно пиће произведено ароматизовањем етилног алкохола пољопривредног поријекла природним екстрактима звјездоликог аниса (*Illicium verum* Hook f.), аниса (*Pimpinella anisum* L.), коморача (*Foeniculum vulgare* Mill.) или било које друге биљке која садржава исти главни ароматски састојак, употребом једног од сљедећих поступака или њиховом комбинацијом:
  - i. мацерацијом и/или дестилацијом;
  - ii. дестилацијом алкохола уз додатак сјеменки или других дијелова претходно наведених биљака;
  - iii. додавањем природних дестилисаних екстракта биљака с аромом аниса.
- (b) Алкохолна јакост јаког алкохолног пића ароматизованог анисом износи најмање 15% вол.
- (c) Јако алкохолно пиће ароматизовано анисом може се ароматизовати само ароматичним приправцима и природним ароматичним тварима.
- (d) Могу се употребљавати и други природни биљни екстракти или ароматичне сјеменке, уз услов да превладава окус аниса.

26. **Пастис**

- (a) *Пастис* је јако алкохолно пиће ароматизовано анисом које садржава и природне екстракте коријена сладића (*Glycyrrhiza* spp.), што подразумева присутност бојила познатих као „халкони“, као и глициризинске киселине, чије најмање и највеће количине износе 0,05 односно 0,5 г по литри.
- (b) Алкохолна јакост производа *пастис* износи најмање 40% вол.
- (c) *Пастис* се може ароматизовати само ароматичним приправцима и природним ароматичним тварима.
- (d) *Пастис* смије садржавати највише 100 грама сладила по литру, изражено као инвертни шећер, уз најмањи и највећи садржај анетолa од 1,5 односно 2 грама по литри.

27. *Pastis de Marseille*

- (a) *Pastis de Marseille* је *pastuc* с изразитим окусом аниса, са садржајем анетолa између 1,9 и 2,1 грама по литру.
- (b) Алкохолна јакост производа *pastis de Marseille* износи најмање 45% вол.
- (c) *Pastis de Marseille* ароматизује се само ароматичним приправцима и природним ароматичним тварима.

28. *Анис или јанежевец*

- (a) *Анис* или *јанежевец* јако је алкохолно пиће ароматизовано анисом чији карактеристичан окус потиче искључиво од аниса (*Pimpinella anisum* L.), звјездастог аниса (*Illicium verum* Hook f.) и/или коморача (*Foeniculum vulgare* Mill.).
- (b) Алкохолна јакост производа *анис* или *јанежевец* износи најмање 35% вол.
- (c) *Анис* или *јанежевец* може се ароматизовати само ароматичним приправцима и природним ароматичним тварима.

29. Дестилисани *анис*

- (a) Дестилисани *анис* је *анис* који садржава алкохол дестилисан уз додаток сјеменки наведених у тачки (а) категорије 28., а у случају ознака географског поријекла, уз присутност мастица (тршља) и осталих ароматичних сјеменки, биљака или воћа, уз услов да такав алкохол чини најмање 20% алкохолне јакости дестилисаног *аниса*.
- (b) Алкохолна јакост дестилисаног производа *анис* износи најмање 35% вол.
- (c) Дестилисани *анис* може се ароматизовати само ароматичним приправцима и природним ароматичним тварима.

30. Горко јако алкохолно пиће или *bitter*

- (a) Горко јако алкохолно пиће или *bitter* јако је алкохолно пиће у којем превађава горки окус те је произведено ароматизирањем етилног алкохола пољопривредног поријекла и/или дестилата пољопривредног поријекла ароматизујућим тварима или ароматизујућим приправцима или и једнима и другима.
- (b) Алкохолна јакост горких јаких алкохолних пића или *bittera* износи најмање 15% вол.
- (c) Не доводећи у питање употребу таквих израза при презентовању и означавању прехранбених производа који нису јака алкохолна пића, горко јако алкохолно пиће или *bitter* може се стављати на тржиште и као „горка” или „*bitter*” са или без другог израза.
- (d) Без обзира на тачку (ц), израз „горки” или „*bitter*” може се користити при описивању, презентирању и означавању горких ликера.

31. Ароматизована вотка

- (a) Ароматизована вотка је вотка с превађавајућом аромом другачијом од ароме сировина употријебљених за производњу вотке.
- (b) Алкохолна јакост производа ароматизована вотка износи најмање 37,5% вол.
- (c) Ароматизована вотка може се заслађивати, купажирати, ароматизовати, оставити да дозријева или бојити.

- (d) Ако се ароматизована вотка заслађује, коначни производ садржи мање од 100 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (e) Правни назив ароматизоване вотке може такођер бити назив било које превладавајуће ароме у комбинацији с ријечју „вотка”. Израз „вотка” на било којем службеном језику Уније може се замијенити изразом „водка”.

32. Јако алкохолно пиће ароматизовано дивљом шљивом или *pacharán*

- (a) Јако алкохолно пиће ароматизовано дивљом шљивом или *пацхаран* јако је алкохолно пиће с превладавајућим окусом дивље шљиве и произведено мацерацијом дивљих шљива (*Prunus spinosa*) у етилном алкохолу пољопривредног поријекла с додатком природних екстраката аниса или дестилата аниса или обоје.
- (b) Најмања алкохолна јакост јаког алкохолног пића ароматизованог дивљом шљивом или *pacharána* износи најмање 25% вол.;
- (c) за производњу јаког алкохолног пића ароматизованог дивљом шљивом или *pacharána* употријебљено је најмање 125 грама дивљих шљива по литру коначног производа;
- (d) јако алкохолно пиће ароматизовано дивљом шљивом или *pacharán* има садржај сладила, изражен као инвертни шећер, између 80 и 250 грама по литри коначног производа;
- (e) органолептичка својства, боју и окус јаком алкохолном пићу ароматизованом дивљом шљивом или *pacharánu* дају искључиво употријебљено воће и анис.
- (f) Израз „*pacharán*” може се употребљавати као правни назив само ако је производ произведен у Шпанији. Ако је производ произведен изван Шпаније, израз „*pacharán*” може се употребљавати само као допуна правном називу „јако алкохолно пиће ароматизовано дивљом шљивом”, уз услов да су додане слједеће ријечи: „произведено у ...”, иза чега слиједи име државе чланице или треће земље у којој је пиће произведено.

33. Ликер

- (a) Ликер је јако алкохолно пиће:
  - i. које садржава најмању количину сладила, изражену као инвертни шећер, од:
    - 70 грама по литри за ликер од трешње или вишње, чији се етилни алкохол састоји искључиво од ракије од трешње или вишње,
    - 80 грама по литри за ликере који су ароматизовани искључиво енцијаном или сличном биљком или пелином,
    - 100 грама по литри у свим другим случајевима;
  - ii. произведено употребом етилног алкохола пољопривредног поријекла или дестилата пољопривредног поријекла или једног или више јаких алкохолних пића или њиховом комбинацијом, заслађено и с додатком једне или више арома, производâ пољопривредног поријекла или прехранбених производа.
- (b) Алкохолна јакост ликера износи најмање 15% вол.
- (c) За производњу ликера могу се употребљавати ароматичне твари и ароматични приправци.

Међутим, слједећи ликери могу се ароматизовати само ароматизованим прехранбеним производима, ароматичним

приправцима и природним ароматичним тварима:

i. воћни ликери од:

- ананаса (*Ananas*),
- агрума (*Citrus L.*),
- пасјег трна (*Hippophae rhamnoides L.*),
- дуда (*Morus alba, Morus rubra*),
- вишње (*Prunus cerasus*),
- трешње (*Prunus avium*),
- црне рибизле (*Ribes nigrum L.*),
- арктичке купине (*Rubus arcticus L.*),
- мочварне јагоде (*Rubus chamaemorus L.*),

- малине (*Rubus idaeus L.*),
- дивље бруснице (*Vaccinium oxycoccos L.*),
- боровнице (*Vaccinium myrtillus L.*),
- европске бруснице (*Vaccinium vitis-idaea L.*);

ii. биљни ликери од:

- гѐнѐпија (кунице, жутилице) (*Artemisia genepi*),
- енџијана (*Gentiana L.*),
- метвице (*Mentha L.*),
- аниса (*Pimpinella anisum L.*),

(d) Правни назив у било којој држави чланици може бити *liqueur*", а:

- за ликере произведене мацерацијом вишања или трешања (*Prunus cerasus* или *Prunus avium*) у етилном алкохолу пољопривредног поријекла правни назив може бити „*guignolet*” или „*чешњевец*”, с изразом „ликер” или без њега;
- за ликере произведене мацерацијом вишања (*Prunus cerasus*) у етилном алкохолу пољопривредног поријекла правни назив може бити „*гиња*” или „*гињинха*” или „*вишњевец*”, с изразом „ликер” или без њега;
- за ликере чији удио алкохола даје искључиво рум правни назив може бити „*runch au rhum*”, с изразом „ликер” или без њега;
- не доводећи у питање члан 3. тачку 2., члан 10. став 5. тачку (б) и члан 11., за ликере који садрже млијeko или млијечне производе правни назив може бити „*крем*”, с доданим називом употребијене сировине која ликеру даје његов превладавајући окус, с изразом „ликер” или без њега.

(e) При описивању, презентирању и означавању ликера произведених у Унији употребом етилног алкохола пољопривредног поријекла или дестилата пољопривредног поријекла, за одражавање уобичајене методе производње могу се употребљавати следеће сложенице:

- *prune brandy* (бренди од шљиве),
- *orange brandy* (бренди од наранче),
- *apricot brandy* (бренди од кајсије),
- *cherry brandy* (бренди од трешње/вишње),
- *solbaerrom* или рум од црне рибизле.

У погледу описивања, презентирања и означавања ликера из ове

тачке, сложеница мора бити назначена у једном реду једнаким словима истог фонта и боје, а ријеч „ликер” налази се у непосредној близини и написана је словима чија величина није мања од слова сложенице. Ако алкохол не потјече од наведеног алкохолног пића, његово се поријекло означаје на етикети у истом видном пољу уз сложеницу, а ријеч „ликер” назнаком врсте пољопривредног алкохола или ријечима „пољопривредни алкохол”, испред којих стоји „произведено од” или „произведено употребом”.

- (f) Не доводећи у питање чланове 11. и 12. те члан 13. став 4., правни назив „ликер” може се допунити називом ароме или прехранбеног производа који јаком алкохолном пићу даје превладавајући окус, под условом да окус јаког алкохолног пића дају ароматизовани прехранбени производи, ароматични приправци и природне ароматичне твари добивене од сировине која се наводи у називу ароме или прехранбеног производа, уз додатак ароматичних твари само гдје је то потребно за појачавање ароме те сировине.

34. Крем ликер од (уз додан назив употријебљеног воћа или друге сировине)

- (a) Крем ликер од (уз додан назив употријебљеног воћа или друге употријебљене сировине), ликер је који садржи најмање 250 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (b) Алкохолна јакост крем ликера од (уз додан назив употријебљеног воћа или друге сировине) износи најмање 15% вол.
- (c) На то јако алкохолно пиће примјењују се правила о ароматичним тварима и ароматичним приправцима за ликере утврђена у оквиру категорије 33.

▼Ц2

- (d) Употријебљене сировине не укључују млијеко и млијечне производе.

▼Б

- (e) воћа или било која друга сировина која се користи у правном називу мора да буде воће или сировина која том пићу даје његов превладавајући окус.
- (f) Правни назив може се допунити изразом „ликер”.
- (g) Правни назив „*crème de cassis*” може се користити само за ликере произведене од црног рибиза који имају садржај сладила већи од 400 грама по литри, изражен као инвертни шећер.

35. Слое џин

- (a) Слое џин је ликер произведен мацерацијом дивље шљиве у гину с могућим додатком сока дивље шљиве.
- (b) Алкохолна јакост производа *слое џин* износи најмање 25% вол.
- (c) Само се природне ароматичне твари и ароматични приправци могу употребљавати за производњу производа *слое џин*.
- (d) Правни назив може се допунити изразом „ликер”.

36. Самбуца

- (a) Самбуца је безбојни ликер ароматизован анисом који задовољава сљедеће захтјеве:
- i. садржава дестилате аниса (*Pimpinella anisum* L.), звјездастог аниса

(*Illicium verum* L.) или другог ароматичног биља;

- ii. има најмањи садржај сладила од 350 грама по литри, изражен као инвертни шећер;
- iii. има садржај природног анетола од најмање 1 грама и највише 2 грама по литри.

(b) Алкохолна јакост производа *самбуца* износи најмање 38% вол.

(c) На производ *самбуца* примјењују се правила о ароматичним тварима и ароматичним приправцима за ликере утврђена у оквиру категорије 33.

(d) *Самбуца* се не смије бојити.

(e) Правни назив може се допунити изразом „ликер”.

37. *Maraschino, marrasquino* или *мараскино*

(a) *Maraschino, marrasquino* или *мараскино* безбојни је ликер чија арома потјече углавном од дестилата вишње мараске или производа произведеног мацерацијом вишања или дијелова вишања у етилном алкохолу пољопривредног поријекла или у дестилату вишње мараске, с најмањим садржајем сладила од 250 грама по литри, израженим као инвертни шећер.

(b) Алкохолна јакост производа *37.mMaraschino, marrasquino* или *мараскино* износи најмање 24% вол.

(c) На *марасцино, marrаскуино* или *мараскино* примјењују се правила о ароматичним тварима и ароматичним приправцима за ликере утврђена у оквиру категорије 33.

(d) *Марасцино, marrаскуино* или *мараскино* не смију се бојити.

(e) Правни назив може се допунити изразом „ликер”.

38. *Ноцино (Nocino)* или *ореховец*

(a) *Ноцино* или *ореховец* ликер је који добива арому углавном мацерацијом, или мацерацијом и дестилацијом, цијелих зелених ораха (*Juglans regia* L.), са садржајем сладила од најмање 100 грама по литри, израженим као инвертни шећер.

(b) Алкохолна јакост производа *ноцино* или *ореховец* износи најмање 30%.

(c) За *ноцино* или *ореховец* примјењују се правила о ароматичним тварима и ароматичним приправцима за ликере утврђена у оквиру категорије 33.

(d) Правни назив може се допунити изразом „ликер”.

39. Ликер од јаја или *advocaat* или *avocat* или *адвокат*

(a) Ликер од јаја или *advocaat* или *avocat* или *адвокат* јест ликер, ароматизован или не, произведен од етилног алкохола пољопривредног поријекла, дестилата пољопривредног поријекла или јаког алкохолног пића, или њихове комбинације, а чији су састојци

квалитетни жумањци, бјелањци те шећер или мед или обоје. Најмањи садржај шећера или меда износи 150 грама по литри, изражен као инвертни шећер. Најмањи садржај чистих жумањака износи 140 грама по литри коначног производа. На етикети се наводи ако се не користе јаја кокоши врсте *Gallus gallus*, него нека друга јаја.

Алкохолна јакост ликера од јаја или производа *advocaat* или *avocat* или *адвокат* износи најмање 14% вол.

- (b) За производњу производа *advocaat* или *avocat* или *адвокат* могу се употребљавати само ароматизовани прехранбени производи, ароматичне твари и ароматични приправци.
- (c) За производњу ликера од јаја или производа *advocaat* или *avocat* или *адвокат* могу се употребљавати млијeko и млијечни производи.

40. Ликер с јајима

- (a) Ликер с јајима јест ликер, ароматизован или не, произведен од етилног алкохола пољопривредног поријекла, дестилата пољопривредног поријекла или јаког алкохолног пића или њихове комбинације, чији су карактеристични састојци квалитетни жумањци, бјелањци те шећер или мед или обоје. Најмањи садржај шећера или меда износи 150 грама по литри, изражен као инвертни шећер. Најмањи садржај жумањка износи 70 грама по литри коначног производа.
- (b) Алкохолна јакост ликера с јајима износи најмање 15% вол.
- (c) За производњу ликера с јајима могу се употребљавати само ароматизовани прехранбени производи, природне ароматичне твари и ароматични приправци.
- (d) За производњу ликера с јајима могу се употребљавати млијeko и млијечни производи.

41. *Mistrà*

- (a) *Mistrà* је безбојно јако алкохолно пиће ароматизовано сјеменкама аниса или природним анетолом које задовољава сљедеће захтјеве:
  - i. има садржај анетола од најмање 1 грама и највише 2 грама по литри;
  - ii. може садржавати и дестилат ароматског биља;
  - iii. није заслађено.
- (b) Алкохолна јакост производа *mistrà* износи најмање 40% вол., а највише 47% вол.
- (c) *Mistrà* се може ароматизовати само ароматичним приправцима и природним ароматичним тварима.
- (d) *Mistrà* се не смије бојити.

42. *Väkevä glögi* или *spritglögg*

- (a) *Väkevä glögi* или *spritglögg* јако је алкохолно пиће произведено ароматизовањем вина или винских производа и етилног алкохола пољопривредног поријекла аромом клинчића или цимета или обојег употребом једног од сљедећих поступака или њихове комбинације:
  - i. мацерације или дестилације,

- ii. дестилације алкохола уз додатак дијелова горе наведеног биља,
  - iii. додатка природних ароматичних твари клинчића или цимета.
- (b) Алкохолна јакост производа *väkevä glögi* или *spritglögg* износи најмање 15% вол.
- (c) *Väkevä glögi* или *spritglögg* може се ароматизовати само ароматичним тварима, ароматичним приправцима или другим аромама, али је превладавајућа арома зачина наведених у тачки (a).
- (d) Садржај вина или винских производа не премашује 50% коначног производа.

43. Berenburg или Beerenburg

- (a) *Berenburg* или *Beerenburg* јако је алкохолно пиће које задовољава следеће захтјеве:
- i. произведено је употребом етилног алкохола пољопривредног поријекла;
  - ii. произведено је мацерацијом воћа или биља или њихових дијелова;
  - iii. садржава као посебну арому дестилат коријена енџијана (*Gentiana lutea* L.), бобица боровице (*Juniperus communis* L.) и лишћа ловора (*Laurus nobilis* L.);
  - iv. варира у боји од свијетлосмеђе до тамносмеђе;
  - v. може се засладити с максимално 20 грама сладила по литри, израженог као инвертни шећер.
- (b) Алкохолна јакост производа *Berenburg* или *Beerenburg* износи најмање 30% вол.
- (c) *Berenburg* или *Beerenburg* може се ароматизовати само ароматичним приправцима и природним ароматичним тварима.

44. Нектар од меда или нектар од медовине

- (a) Нектар од меда или нектар од медовине јако је алкохолно пиће произведено ароматизовањем мјешавине ферментисане каше меда и медног дестилата или етилног алкохола пољопривредног поријекла, који садржава најмање 30% вол. ферментисане каше меда.
- (b) Алкохолна јакост нектара од меда или нектар од медовине износи најмање 22% вол.
- (c) Нектар од меда или нектар од медовине може се ароматизовати само ароматичним приправцима и природним ароматичним тварима, под условом да превладава окус меда.
- (d) Нектар од меда или нектар од медовине може се заслађивати само медом.

ПРИЛОГ II

ПОСЕБНА ПРАВИЛА КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА ОДРЕЂЕНА ЈАКА АЛКОХОЛНА ПИЋА

1. *Rum-Verschnitt* производи се у Њемачкој и добива мијешањем рума и етилног алкохола пољопривредног поријекла, на такав начин да удио од најмање 5% алкохола садржаног у коначном производу потиче од рума. Алкохолна јакост производа *Rum-Verschnitt* износи најмање 37,5% вол. Ријеч „*Verschnitt*” наводи се код описивања, презентирања и означавања словима исте врсте, величине и боје те у истом реду као ријеч „*Рум*”, а у случају пакирања у боцама наводи се на предњој етикети. Правни назив тог производа гласи „јакو алкохолно пиће”. Ако се *Rum-Verschnitt* ставља на тржиште изван Њемачке, на етикети се наводи алкохолни састав.
2. *Сливовице* се производи у Чешкој и добива додавањем етилног алкохола пољопривредног поријекла дестилату шљива прије коначне дестилације, на такав начин да удио од најмање 70% алкохола садржаног у коначном производу потјече од дестилата шљива. Правни назив тог производа гласи „јако алкохолно пиће”. Назив „*сливовице*” може се додати ако је наведен у истом видном пољу на предњој етикети. Ако се производ *сливовице* ставља на тржиште изван Чешке, на етикети се наводи алкохолни састав. Овом се одредбом не доводи у питање употреба правних назива за воћне ракије у категорији 9. Прилога I.
3. *Guignolet Kirsch* производи се у Француској и добива мијешањем *guignoleta* и *kirscha*, на такав начин да најмање 3% укупног чистог алкохола садржаног у коначном производу мора потицати од *kirscha*. Код описивања, презентирања и означавања ријеч „*гугнолет*” наводи се словима исте врсте, величине и боје те у истом реду као ријеч „*kirsch*”, а у случају паковања у боцама наводи се на предњој етикети. Правни назив тог производа гласи „ликер”. У алкохолном саставу назначује се волумни постотак чистог алкохола који *guignolet* и *kirsch* представљају у укупном волумном садржају чистог алкохола у *guignolet kirschu*.

ПРИЛОГ III

ДИНАМИЧКИ СИСТЕМ СТАРЕЊА ИЛИ СИСТЕМ „CRIADERAS Y SOLERA ИЛИ „SOLERA E CRIADERAS”

Динамички систем старења или систем „*criaderas y solera*” или „*solera e criaderas*” састоји се од периодичног испуштања дијела *брэндија* садржаног у сваком од бурета или спремника од храстова дрвета који чине један ниво старења те од долијевања одговарајућих количина *брэндија* испуштеног из другог, претходног нивоа старења.

Дефиниције

„Ниво старења” значи свака скупина бурета или спремника од храстова дрвета исте старости кроз које пролази *брэнди* у поступку старења. Сваки ниво назива се „*criadera*”, осим посљедње, која претходи пуњењу *брэндија* у боце и која се назива „*solera*”.

„Испуштање” значи дјеломични волумен *брэндија* који се испушта из сваког бурета или спремника од храстова дрвета одређеног нивоа старења те се додаје у бурад или спремнике од храстова дрвета сљедеће у низу нивоа старења или, у случају „*solere*”, пуни у боце и отпрема.

„Долијевање” значи волумен *брэндија* из буради или спремника од храстова дрвета одређеног нивоа старења који се додаје и мијеша са садржајем буради или спремника од храстова дрвета сљедеће у низу нивоа старења.

„Просјечна старост” значи временски период који одговара ротацији укупних залиха *брэндија* у поступку старења, израчунато дијелјењем укупног волумена *брэндија* садржаног у свим нивоима старења с волуменом испуштеног брандуја из посљедњег нивоа старења – „*solere*” – током године дана.

Просјечна старост *брэндија* испуштеног из „*solere*” израчунава се према сљедећој формули: $t = V_t/V_e$, у којој је:

- t просјечна старост, изражена у годинама
- V_t укупни волумен залиха у систему старења, изражен у литрама чистог алкохола
- V_e укупни волумен производа испуштеног из система током године и намијењеног отпремању, изражен у литрама чистог алкохола.

Када је ријеч о буретима или спремницима од храстова дрвета обујма до 1 000 литара, годишњи број испуштања и долијевања мањи је или једнак двоструком броју нивоа старења у систему, како би се осигурало да најмлађи дио буде стар шест мјесеци или старији.

Када је ријеч о буретима или спремницима од храстова дрвета обима већег од 1 000 литара, годишњи број испуштања и долијевања мањи је или једнак броју нивоа старења у систему како би се осигурало да најмлађи дио буде стар једну годину или старији.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I - ПРАВНИ ОСНОВ

Уставноправни основ за доношење преднацрта Закона о јаким алкохолним пићима, садржан је у **члану III 1 тачка б)** који је измијењен амандманима VIII, LXXXIX и CVI, и члану IV.A.20. (1) Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којима је у искључивом овлашћењу Федерације утврђивање економске политике, укључујући планирање и обнову, те политику коришћења земљишта на федералном нивоу, а Парламент Федерације, уз остала овлашћења предвиђена Уставом, одговоран је за доношење закона о вршењу функције федералне власти, те у **члану III.2. тач. ц) и и)** Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којем су федерална власт и кантони надлежни за политику човјекове околине и коришћење природних богатстава.

II - РАЗЛОЗИ ДОНОШЕЊА

Разлог за доношење Закона о јаким алкохолним пићима је што тренутно не постоји пропис који регулише ову област, због чега не постоје ни поуздани подаци о производњи алкохолних пића у Федерацији БиХ, те се ова производња налази у тзв. „сивој зони“, гдје је према процјенама преко 60% производње и промета јаких алкохолних пића тржишно неконтролисано. Услијед оваквог стања, домаћи произвођачи прибјегавају запошљавању радника на црно, што такве запосленике ставља у изузетно негативан положај у смислу немогућности остварења социјалне и здравствене заштите, пензијског осигурања и др. права по основу рада. Поред тога, „прави“ произвођачи алкохолних пића у Федерацији БиХ сусрећу са низом проблема у производњи и промету, нелојалном конкуренцијом и сл.. Овакво стање такођер директно утиче и на Буџет Федерације БиХ због неубирања пореза, акциза, доприноса на плате, царина и сл.

До доношења Закона о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина („Службени гласник БиХ“ број 25/08), у складу са уставним одредбама, као преузети пропис примјењивао се републички Закон о вину и ракији („Службени лист СР БиХ“, бр. 26/89 и 29/90).

Исти је стављен ван снаге доношењем Закона о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина на нивоу Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“ број 25/08). Овим законом из 2008. године, иако стоји у називу закона, није прописана производња ракије нити је на основу истог донесен било какав подзаконски акт.

Због недостатака и немогућности провођења државног Закона о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина, Министарство вањске трговине и економских односа БиХ је покренуло процедуру доношења новог закона о вину, што

је проузроковало да поново за производњу и промет ракија и других алкохолних пића (осим вина од грожђа) нема прописа.

Како би бар привремено ријешили проблем недостатка прописа из ове области, ово Министарство је као привремено рјешење до доношења Закона о јаким алкохолним пићима, донијело Правилник о минималним техничко-технолошким и кадровским условима за производњу ракија и воћних вина („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 2/14 и 23/15). Правилником су прописани услови за производњу, поступак регистрације и начин стављања у промет јаких алкохолних пића.

У складу с наведеним је ово Министарство Програмом рада за 2021.годину, планирало израду Преднацрта Закона о јаким алкохолним пићима.

Позната је чињеница да се на подручју Федерације Босне и Херцеговине производе прије свега воћне ракије, па је велика заинтересованост произвођача воћа, а такођер и грожђа са подручја Федерације БиХ, да се осигурају законски услови, односно, донесу прописи којим ће се регулисати производња и промет прије свега ракија, те и других јаких алкохолних пића.

Значајан дио производње ракија се обавља на традиционалан начин, без стандардизације квалитета. Ове ракије се углавном продају у ринфузном стању и ван „легалних“ токова. Производња ракија на традиционалан начин може бити перспективна, уз побољшања путем удружења произвођача ракија, а затим и кроз заштиту географског поријекла ових производа.

Овим Законом се омогућава да физичка лица дестилат који превазилази њихове потребе, могу легално продати другом произвођачу дестилата, односно јаког алкохолног пића. Такођер омогућава се и праћење свих токова цјелокупног процеса производње јаког алкохолног пића, од основне сировине за производњу, до коначно упакованог производа у боцу, чиме се гарантује поријекло и квалитет.

Регулисање сектора јаких алкохолних пића важно је и ради сигурности и заштите здравља и интереса потрошача. Узимајући у обзир обавезу усклађивања с прописима ЕУ, потребно је прописати правила која се примјењују за производњу јаких алкохолних пића, њихов квалитет, поступак заштите географског поријекла, те друга питања од значаја за јака алкохолна пића.

Имајући у виду горе наведене проблеме, главни циљ доношења Закона о јаким алкохолним пићима је обезбиједити законодавно–правни оквир за сектор јаких алкохолних пића и успоставити јединствено и уређено тржиште у складу са ЕУ стандардима“, којим ће се:

а) успоставити Регистар произвођача јаких алкохолних пића, дефинисати услови за бављење производњом јаких алкохолних пића, успоставити ефикасан систем за испитивање квалитета и органолептичко оцјењивање, осигурати контрола производње, упознати произвођаче с могућностима заштите географског поријекла јаких алкохолних пића, стављање у промет, и др.;

- б) извршити подјелу надлежности између федералног, кантоналног и општинског нивоа власти у Федерацији БиХ у сегменту успоставе и вођења регистара, праћења производње, стављања јаких алкохолних пића у промет и др.;
- ц) извршити успостава ефикасног и дјелотворног система инспекцијске контроле и надзора у производњи јаких алкохолних пића и
- д) те “ријешити” и друга питања од значаја за сектор јаких алкохолних пића.

Реализацијом активности наведених у претходном ставу (тач. а), б), ц) и д) индиректно би се обезбиједило пуњење Буџета у складу са Законом о акцизама у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број: 49/09) и подзаконским актима донесеним на основу истог.

III - ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Поглавље I – Опште одредбе (чл. 1., 2., 3., 4. и 5.)

У овом поглављу дате су опште одредбе које се односе на садржај и примјена Закона, значење појмова и дефиниција који се користе у тексту Закона, те назив прописа ЕУ са којима је вршено усклађивање Закона.

Поглавље II – Производња јаких алкохолних пића (чл. 6., 7., 8., 9., 10. и 11.)

Ово поглавље садржи одредбе о начину производње јаких алкохолних пића, сировинама за производњу, етил алкохолу пољопривредног поријекла и дестилатима за производњу јаких алкохолних пића. У овом поглављу се налазе и одредбе о разврставању јаких алкохолних пића, категоријама алкохолних пића, те објектима у којима се производе ова пића.

Поглавље III – Регистрација произвођача јаких алкохолних пића (чл. 12., 13., 14., 15. и 16.)

У овом поглављу дефинисано је ко може производити јака алкохолна пића и дестилат пољопривредног поријекла ради стављања у промет. Прописана је обавеза уписа у Регистар јаких алкохолних пића који ће вршити надлежни општински органи, с циљем да се произвођачима јаких алкохолних пића омогући да брже, лакше и једноставније добију одговарајућа рјешења о упису (брисању) у Регистар. Прописано је такођер да ће збирни регистар водити Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства.

Одредбе које се односе на евиденције које је обавезан да води произвођач јаког алкохолног пића као што су: евиденције сировина, производње, промета, обиљежавања посуда и др., такођер садржи ово поглавље.

Поглавље IV – Квалитет јаких алкохолних пића (чл. 17., 18. и 19.)

Поглављем контроле квалитета јаких алкохолних пића прописано је ко је одговоран за квалитет производа, шта подразумејева контрола квалитета јаких

алкохолних пића, ко врши контролу квалитета јаких алкохолних пића и услови за очување квалитета. Контрола квалитета јаких алкохолних врши се у складу са методама прописаним важећим прописима.

Поглавље V – Описивање, презентирање и означавање јаких алкохолних пића (чл. 20., 21., 22., 23., 24., 25. и 26.)

Овим поглавље садржи одредбе које се односе на општа правила за описивање, презентирање и означавање јаких алкохолних пића, њихове службене називе, на који начин се сложенице и алузије могу користити у означавању јаких алкохолних пића, навођење мјеста поријекла, те и додатна правила везана за описивање, презентирање и означавање јаких алкохолних пића. Такођер, у овом поглављу се налазе и одредбе о описивању, представљању и декларисању јаких алкохолних пића са географском ознаком.

Поглавље VI – Географске ознаке (чл. 27., 28., 29., 30., 31., 32. и 33.)

Заштита географског поријекла јаких алкохолних пића дефинисана је прописом који је донијела Агенција за сигурност хране Босне и Херцеговине у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта. У складу с тим, захтјев за заштиту географског поријекла јаких алкохолних пића се доставља Агенцији за сигурност хране БиХ. Међутим, с обзиром да су службене контроле и инспекцијски надзор над провођењем прописа на нивоу ентитета, то је било потребно одредбама овог Закона прописати шта значи географска ознака, ко може користити заштићену ознаку, од чега су заштићене географске ознаке јаких алкохолних пића, коме се подноси захтјев за заштиту, ко води Регистар географских ознака, те друга питања од значаја за географске ознаке, водећи рачуна да се не „улази“ у надлежност државних органа власти.

Овим поглављем прописане су и одредбе које се тичу спецификације производа, с циљем упознавања произвођача јаких алкохолних пића који су заинтересирани за заштиту географске ознаке, шта то садржи спецификација производа коју уз захтјев за заштиту подносе Агенцији за сигурност хране БиХ. Такођер, у овом поглављу су и одредбе о хомонимима, односу географске ознаке и жига, те одредба којом се појашњава како се врши заштита географске ознаке на нивоу Европске уније.

Поглавље VII – Промет јаких алкохолних пића (чл. 34., 35., 36., 37. и 38.)

У овом поглављу налазе се одредбе о условима за стављање у промет јаких алкохолних пића, доношењу рјешења о стављању у промет, услови за увоз и извоз, те забране везане за промет јаких алкохолних пића.

Како је Уставом Федерације БиХ прописано да је у заједничкој надлежности Федерације и кантона коришћење природних ресурса, а Законом о принципима локалне самоуправе у Федерацији БиХ, између осталог, у надлежности јединица локалне самоуправе и утврђивање политике управљања природним ресурсима, самим тим се намеће рјешење подјеле надлежности у области овог сектора између федералног, кантоналног и општинског нивоа власти.

Стога је одредбама овог поглавља предложено да упис у регистре произвођача јаких алкохолних пића обављају надлежни општински органи, који врше и упис у Регистар пољопривредних газдинстава и клијената (РПГ/РК). Многи подаци о већини произвођача јаких алкохолних пића се већ налазе у (РПГ/РК), што би израдом адекватног софтверског рјешења, који би био саставни дио РПГ/РК, поједноставило успоставу и вођење Регистра произвођача јаких алкохолних пића. С тим у вези, прописано је да рјешење о стављању у унутрашњи промет јаких алкохолних пића без географске ознаке доноси надлежни општински орган власти, а за вина са географским поријеклом рјешења доноси надлежно кантонално министарство.

Федерално министарство би водило обједињен регистар произвођача јаких алкохолних пића и доносило рјешења за извоз, односно стављање јаких алкохолних пића у вањски промет.

Поглавље VIII – Накнаде трошкова (члан 39.)

Овим поглављем се регулишу накнаде трошкова везаних за утврђивање услова, издавање рјешења, одобрења, обављање анализа и издавање увјерења, сертификата, као и за преглед пошиљки приликом увоза, извоза, те накнаде и других трошкова у складу са овим Законом.

Поглавље IX – Надзор (чл. 40., 41., 42., 43., 44. и 45.)

Овим поглављем је дефинисано шта све подразумијева управни надзор. Поред тога дефинисано је која инспекција врши надзор над провођењем одредби овог закона, која су то права и дужности надлежног инспектора, које мјере предузима надлежни инспектор, надлежност за рјешавање жалби, те на чији терет падају трошкови дораде и прераде који настану због поступања по налогу инспектора.

У прописивању одредби овог поглавља вршили смо анализу Закона о јаким алкохолним пићима земаља из окружења. Анализом прописа Републике Хрватске, Црне Горе и Србије, установили смо да инспекцијски надзор у производњи и промету јаких алкохолних пића и дестилата пољопривредног поријекла врши пољопривредна инспекција. Руководећи се тиме, одредбама овог Закона смо предложили да службене контроле и инспекцијски надзор у производњи и промету јаких алкохолних пића врши надлежна пољопривредна инспекција, а инспекцијски надзор и службене контроле над примјеном одредби овог Закона у угоститељским

објектима тржно, туристичко-угоститељски или инспектор за храну, што ћемо усагласити са Федералном управом за инспекцијске послове.

Поглавље X – Казнене одредбе (чл. 46., 47. и 48.)

Казненим одредбама су прописане висине казни за поједине прекршаје настале по основу овог Закона.

Поглавље XI – Пријелазне и завршне одредбе (чл. 49., 50., 51., 52. и 53.)

Ово поглавље садржи пријелазне и завршне одредбе, које се односе на рокове за усклађивање пословања произвођача јаких алкохолних пића са одредбама овог Закона, примјену важећих прописа, доношење подзаконских аката по основу овог Закона, рокови за упис у Регистар произвођача јаких алкохолних пића и ступање на снагу овог Закона.

Саставни дио закона чине прилози:

1. Прилог I – Категорије јаких алкохолних пића;
2. Прилог II – Посебна правила која се односе на поједина алкохолна пића;
3. Прилог III – Динамички систем старења или систем „Цриадерас у солера“ или „солера е цриадерас“.

IV - УСКЛАЂЕНОСТ ПРОПИСА СА ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Усклађивање одредби овог Закона вршено је са задњом консолидованом верзијом УРЕДБЕ (ЕУ) 2019/787 ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА И ВИЈЕЋА од 17. априла 2019. о дефинирању, описивању, презентирању и означавању јаких алкохолних пића, употреби назива јаких алкохолних пића у презентирању и означавању других прехранбених производа, заштити ознака земљописног поријекла за јака алкохолна пића, употреби етилног алкохола и дестилата пољопривредног поријекла у алкохолним пићима те стављању изван снаге Уредбе (ЕЗ) бр. 110/2008 (СЛ Л 130, 17.5.2019.), објављеном 25.05.2021. године (02019P0787 — ХР — 25.05.2021 — 001.003 — 1).

V - ПРОВЈЕРА ПРОВОЂЕЊА ПРОПИСА

Федерално министарство врши управни надзор над провођењем овог Закона као и управни надзор над институцијама, установама, федералним и кантоналним органима и организацијама, јединицама локалне самоуправе, овлаштеним институцијама, овлаштеним правним лицима у обављању послова одређених овим Законом, а који представљају вршење јавних овлашћења.

Службене контроле и инспекцијски надзор над провођењем овог Закона и прописа донесених на основу њега, проводе федерални и кантонални инспекцијски

органи, свако у оквиру своје надлежности, у складу са овим Законом и другим важећим законским и подзаконским прописима.

VI – ОПИС КОНСУЛТАЦИЈА

У складу са чланом 9. Уредбе о правилима за учешће заинтересоване јавности у поступку припреме федералних правних прописа и других аката ("Службене новине Федерације БиХ", број 51/12), те чланом 81. Правила и поступака за израду закона и других прописа Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, број 71/14), на веб страници Министарства је 04.11.2021. године, постављена **обавијест** којом се заинтересирана јавност информише да је Министарство припремило преднацрт Закона о јаким алкохолним пићима, да се исти налази на веб страници Министарства, са линком за директан приступ тексту закона, табелом за достављање примједби и приједлога, те другим информацијама везаним за консултације.

Такођер, у складу са чланом 81. Правила и поступака за израду закона и других прописа Федерације БиХ, Федерално министарство је у току консултација на текст Закона тражило писане коментаре од следећих институција:

- Агенција за сигурност хране БиХ,
- Федерално министарство развоја, предузетништва и обрта,
- Федерално министарство трговине,
- Кантонална министарства надлежна за послове пољопривреде,
- Федерална управа за инспекцијске послове,
- Кантоналне управе за инспекцијске послове,
- Пољопривредно-прехрамбени факултет Сарајево,
- Савез општина и градова,
- Привредна комора Федерације БиХ,
- Удружење потрошача и др.,
- Појединим произвођачима јаких алкохолних пића који се налазе у евиденцији овог Министарства.

Агенција за сигурност хране и Пољопривредно-прехрамбени факултет су активно учествовали у току израде Закона, тако да нису имали примједби.

Федерално министарство развоја, предузетништва и обрта, општине Столац и Прача, су се изјаснили да ***немају примједби*** на предложени текст Закона.

Остале институције које су доставиле писане примједбе/коментаре:

- Федерална управа за инспекцијске послове (пољопривредна и инспекција за храну),
- Управа за инспекцијске послове Босанско-подрињског кантона,
- Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде ХНК,

- Општина Прозор -Рама,
- НВО Центар за едукацију младих – Травник.

У даљем тексту су груписане примједбе према “тематици”.

1. Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде ХНК и Општина Прозор-Рама су доставили следеће примједбе:

1.1. Примједба на члан 11. став (3) којим је било прописано да обавезу уписа у Регистар произвођача јаких алкохолних пића има произвођач који јако алкохолно пиће производи за властите потребе и то ако произведена количина прелази 20 литара чистог алкохола годишње по домаћинству, односно 50 литара јаког алкохолног пића у току године. Министарство пољопривреде ХНК је предложило да количина буде 100 литара а Општина Прозор Рама 200 литара.

Прихваћен је приједлог Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде ХНК. Значи, произвођачи који производе више од 100 литара јаких алкохолних пића на годишњем нивоу су дужни само уписати се у Регистар произвођача јаких алкохолних пића, без обавезе плаћања акциза.

Образложење: Како је наведено у примједбама, велики је број мањих произвођача који производе јака алкохолна пића за властите потребе, стога сматрамо да требамо имати макар евиденцију произвођача који производе јака алкохолна пића за властите потребе (више од 100 литара), због бољег увида у сектор јаких алкохолних пића, планирања и праћења тог сектора, као и због заштите здравља потрошача. С обзиром на обавезу постепеног усклађивања са ЕУ наводимо примјер Закона о трошаринама Р Хрватске, гдје је сваки произвођач јаког алкохолног пића обавезан пријавити се у Регистар акцизних обвезника. Такођер у ЕУ, произвођачи јаких алкохолних пића који производе више од 100 литара јаког алкохолног пића за властите потребе на годишњем нивоу су акцизни обвезници.

1.2. Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде ХНК је имало **приједлог** измјена у члану 34. на начин, да рјешења за стављање у унутрашњи промет јаких алкохолних пића **без географског поријекла** доноси надлежни општински орган, зато што је највише произвођача јаких алкохолних пића без заштићеног географског поријекла, те је истима због близине, олакшан долазак и извршавање обавеза прописаних овом законом.

Приједлог је **прихваћен**.

2. Федерална управа за инспекцијске послове (пољопривредна инспекција и инспекција за храну) је доставила следеће примједбе:

2.1. Примједба Пољопривредне инспекције на члан 2. став (2) који гласи: “(2) Изузетно, ако земља увозница то захтијева, јака алкохолна пића се могу извозити иако не испуњавају услове квалитете прописане овим законом, на основу договорене извозне квалитете наведене у уговору”, односила се на ријеч “захтијева”. Предложено да се ријеч захтијева замијени ријечју “дозвољава”.

Приједлог је **одбијен**.

Образложење: Ставом (1) члана 2. Закона је прописано следеће:

“(1) Одредбе овог Закона примјењују се на дестилат пољопривредног поријекла и сва јака алкохолна пића која се налазе на тржишту Федерације Босне и Херцеговине, било да су произведена у Федерацији БиХ или изван ње, као и она намијењена за извоз.”

Значи, само уколико инострани купац (увозник) “**захтијева**” другачији квалитет, који се дефинише уговором, јака алкохолна пића се могу извозити и ако нису у складу са овим Законом.

2.2. Примједба Пољопривредне инспекције на члан 6. став (2):

Приједлог је **прихваћен**.

Образложење: Преформулисали смо став (2).

2.3. Примједба Пољопривредне инспекције на члан 11. став (4) а у вези става (3) истог члана.

Приједлог је **прихваћен**.

Образложење: Брисали смо “спорне ријечи”.

2.4. Примједба Пољопривредне инспекције на члан 40. (Инспекцијски надзор) била је да је термин “надлежна инспекција” конфузна одредница и неодређено дефинирање која инспекција подузима шта, у којем кораку примјене прописа поступа у складу са својим овластима и примјењује коју мјеру. (тржна, пољопривредна, инспекција за храну?) Јасно разлучити надлежности између инспекција на бази производње и промета и ускладити са казним одредницама у члановима 45., 46. и 47.

Инспектор за храну је доставио приједлог како треба да гласи члан 40. овог Закона.

Прихваћен је приједлог инспектора за храну, с обзиром да Пољопривредна инспекција није дала приједлог, само примједбу.

3. Федерални агромедитерански завод Мостар (ФАЗ)

Примједбе ФАЗ-а су се углавном односиле на тражење појашњења, те давање приједлога техничке природе који су углавном уважени. Што се тиче одговора/појашњења на поједине одредбе, исти су дати на састанцима са представницима ФАЗ-а који су одржани другим поводом (састанци везани за израду виноградарског и винарског регистра).

4. НВО Центар за едукацију младих – Травник

4.1. Примједба на члан 17. (контрола квалитета) којом се тражи прописивање “веће” контроле производње и квалитета.

Приједлог **прихваћен дјелимично**.

Образложење: У члану 17. иза става (4) додаје се нови став (5) који прописује да Федерално министарство доноси Правилник о поступку и условима овлашћивања лабораторија из става (4) овог члана.

Што се тиче контроле квалитета јаких алкохолних пића, са заштићеним географским поријеклом иста је прописана Правилником који је донесен на нивоу државе и овим Законом у Поглављу VI – Географске ознаке и Поглављу IX - Инспекцијски надзор.

4.2. Примједба на члан 19. (Општа правила за описивање, презентирање и означавање) којом се тражи да на декларацији производа обавезно пише да се не смије продавати особама испод 18. година, те додавање других упозорења везаних за здравље потрошача.

Приједлог **није прихваћен**.

Образложење: Дефинисано законом о трговини, заштити здравља потрошача, кривичном закону, Правилником о пружању информација потрошачима о храни.

4.3. Примједба на члан 46. (износи новчаних казни)

Приједлог **није прихваћен**.

Образложење: Сматрамо да би и са предложеним казнама, уз адекватан инспекцијски надзор постигли добре резултате у провођењу прописа.

VII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За доношење овог Закона неће требати додатна издвајања из Буџета Федерације БиХ, међутим, процјена је да ће доћи до пуњења Буџета, прије свега по основу акциза на јака алкохолна пића. Према подацима Федералног завода за статистику, у Федерацији БиХ се годишње произведе укупно 62.205 литара јаких алкохолних пића (прерачунато на чисти алкохол).

Према претпоставкама, због непостојања прописа, 60% производње јаких алкохолних пића се налази у “сивој зони”, тј. око 93.300 литара. Рачунајући на просјек прихода од акциза (акцизе 15 КМ на јака алкохолна пића, те 8 КМ на производњу воћних ракија, по литру апсолутног алкохола), према процјенама, укупан приход од акциза на произведена јака алкохолна пића (60%) у Федерацији БиХ би био око 1,026,382 КМ.

Према задњој објављеној Одлуци УО Управе за индиректно опорезивање БиХ, број 02-17-03-4-1/2020 од 29.11.2020. године утврђени су привремени коефицијенти расподјеле средстава са јединственог рачуна према којој привремени коефицијент расподјеле средстава за ФБиХ износи 62.83%, што прерачунато на укупни процијењени приход износи 636,357 КМ.

С обзиром да ће након доношења Закона кантони/градови/општине донијети допуне својих прописа о трошковима/таксама, није могуће донијети било какву процјену прихода за обављање послова из њихове надлежности (доношење рјешења и др.).